

I

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja jest obowiązkowa)

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/43/WE

z dnia 6 maja 2009 r.

w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością
we Wspólnocie

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu
Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Traktat przewiduje ustanowienie rynku wewnętrznego, które zakłada zniesienie przeszkód w swobodnym przepływie towarów i usług pomiędzy państwami członkowskimi oraz powstanie systemu chroniącego przed zakłóceniami konkurencji na wspólnym rynku.

(2) Postanowienia Traktatu ustanawiające rynek wewnętrzny obowiązują w stosunku do wszystkich towarów i usług dostarczanych odpłatnie, w tym do produktów związanych z obronnością, ale nie uniemożliwiają państwom członkowskim przedsięwzięcia innych środków w indywidualnych przypadkach, kiedy państwa członkowskie uznają to za niezbędne dla ochrony swoich podstawowych interesów w sferze bezpieczeństwa.

(3) Przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne państw członkowskich dotyczące transferów produktów związanych z obronnością wewnątrz Wspólnoty zawierają rozbieżności, które mogą ograniczać przepływ takich produktów oraz mogą zakłócać konkurencję w ramach rynku wewnętrznego, utrudniając przez to innowacje, współpracę w dziedzinie przemysłu i konkurencyjność przemysłu obronności w Unii Europejskiej.

(4) Cele powszechnie realizowane przez przepisy ustawowe i wykonawcze państw członkowskich obejmują ochronę praw człowieka oraz utrzymanie pokoju, bezpieczeństwa i stabilności poprzez system ścisłej kontroli i ograniczenia eksportu oraz rozprzestrzeniania produktów związanych z obronnością w krajach trzecich oraz innych państwach członkowskich.

(5) Takie ograniczenia w przepływie produktów związanych z obronnością wewnątrz Wspólnoty nie mogą zostać powszechnie zniesione poprzez bezpośrednie zastosowanie przewidzianych w Traktacie zasad swobodnego przepływu towarów i usług, ponieważ ograniczenia te mogą być uzasadnione w poszczególnych przypadkach zgodnie z art. 30 lub 296 Traktatu, które nadal są stosowane przez państwa członkowskie, o ile spełnione są odpowiednie warunki.

(6) Należy zatem zharmonizować odpowiednie przepisy ustawowe i wykonawcze państw członkowskich w taki sposób, aby uprościć wewnątrzspółnotowy transfer produktów związanych z obronnością w celu zapewnienia należytego działania rynku wewnętrznego. Niniejsza dyrektywa dotyczy wyłącznie zasad i procedur w odniesieniu do produktów związanych z obronnością i w związku z tym nie ma wpływu na politykę państw członkowskich w zakresie transferów produktów związanych z obronnością.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 23 października 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 16 grudnia 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r.

- (7) Harmonizacja odpowiednich przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich powinna pozostać bez uszczerbku dla międzynarodowych obowiązków i zobowiązań państw członkowskich lub ich swobody w odniesieniu do polityki w zakresie eksportu produktów związanych z obronnością.
- (8) Państwa członkowskie powinny zachować prawo do kontynuacji i dalszego rozwoju współpracy międzyrządowej, przestrzegając jednocześnie postanowień niniejszej dyrektywy.
- (9) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania w odniesieniu do produktów związanych z obronnością, które tylko przechodzą przez obszar Wspólnoty, to jest tych, którym nie nadano przeznaczenia celnego innego niż procedura tranzytu zewnętrznego lub które jedynie zostały umieszczone w strefie wolnocłowej lub w składzie wolnocłowym, gdzie nie musi być prowadzona w określony sposób ich ewidencja towarowa.
- (10) Niniejsza dyrektywa powinna obejmować wszystkie produkty związane z obronnością, które odpowiadają produktom wymienionym we Wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej⁽¹⁾, włącznie z ich komponentami i technologią.
- (11) Niniejsza dyrektywa powinna pozostać bez uszczerbku dla wdrażania wspólnego działania 97/817/WPZiB z dnia 28 listopada 1997 r. w sprawie min przeciwpiechotnych⁽²⁾, przyjętego przez Radę na podstawie art. J.3 Traktatu o Unii Europejskiej, ani też ratyfikacji i wdrożenia przez państwa członkowskie Konwencji o broni kasetowej podpisanej w Oslo w dniu 3 grudnia 2008 r.
- (12) Cele obejmujące ochronę praw człowieka oraz utrzymanie pokoju, bezpieczeństwa i stabilności, powszechnie realizowane przez przepisy ustawowe i wykonawcze państw członkowskich ograniczające transfer produktów związanych z obronnością, wymagają, aby obrót tymi produktami wewnątrz Wspólnoty w dalszym ciągu podlegał zezwoleniom państw członkowskich pochodzenia oraz wymagał gwarancji państw członkowskich, które są odbiorcami.
- (13) Zważywszy na środki zabezpieczające przewidziane w niniejszym rozporządzeniu dla ochrony tych celów, państwa członkowskie nie musiałyby już wprowadzać ani utrzymywać innych ograniczeń w celu osiągnięcia tych celów, z zastrzeżeniem art. 30 i 296 Traktatu.
- (14) Niniejsza dyrektywa powinna pozostać bez uszczerbku dla możliwości stosowania przepisów niezbędnych ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego. W świetle natury i cech charakterystycznych produktów związanych z obronnością, kwestie związane z polityką publiczną, takie jak bezpieczeństwo transportu, bezpieczeństwo składowania, ryzyko dywersji i zapobieganie przestępczości mają szczególne znaczenie dla celów niniejszej dyrektywy.
- (15) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla stosowania dyrektywy Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni⁽³⁾, w szczególności formalności w zakresie przepływu broni we Wspólnocie. Niniejsza dyrektywa pozostaje również bez uszczerbku dla stosowania dyrektywy Rady 93/15/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie harmonizacji przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego⁽⁴⁾, w szczególności jej przepisów dotyczących przemieszczania amunicji.
- (16) Jakikolwiek transfer produktów związanych z obronnością we Wspólnocie powinien być uwarunkowany uprzednim uzyskaniem generalnego, globalnego lub indywidualnego zezwolenia na transfer, przyznanego lub publikowanego przez państwo członkowskie, z którego terytorium dostawca chce dokonać transferu produktów związanych z obronnością. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zwolnienia transferów produktów związanych z obronnością z obowiązku uzyskania wcześniejszego zezwolenia w szczególnych przypadkach wymienionych w niniejszej dyrektywie.
- (17) Państwa członkowskie powinny posiadać swobodę odmowy lub wydania uprzedniego zezwolenia. Zgodnie z zasadami, na których opiera się rynek wewnętrzny, zezwolenie powinno obowiązywać w całej Wspólnocie i nie powinno się wymagać żadnych dalszych zezwoleń na przewóz przez obszar innych państw członkowskich lub wjazd na terytorium innego państwa członkowskiego.
- (18) Państwa członkowskie powinny określić odpowiedni rodzaj zezwolenia na transfer produktów związanych z obronnością lub kategorie produktów związanych z obronnością dla każdego typu transferu oraz jakie warunki należy dołączyć do każdego z zezwoleń na transfer, biorąc pod uwagę wrażliwość transferu.
- (19) W odniesieniu do komponentów państwa członkowskie powinny, w miarę możliwości, powstrzymać się od nakładania ograniczeń w zakresie eksportu, akceptując deklaracje zastosowania wystawione przez odbiorcę uwzględniające stopień integracji tych komponentów we własnych produktach odbiorcy.
- (20) Państwa członkowskie powinny określić odbiorców zezwoleń na transfer w sposób niedyskryminujący, o ile jest to sprzeczne z ochroną istotnych interesów państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa.
- (21) W celu ułatwienia transferów produktów związanych z obronnością generalne zezwolenia na transfer powinny być publikowane przez państwa członkowskie zezwalające na transfer produktów związanych z obronnością do każdego przedsiębiorstwa spełniającego warunki określone w danym generalnym zezwoleniu na transfer.

(1) Dz.U. L 88 z 29.3.2007, s. 58.

(2) Dz.U. L 338 z 9.12.1997, s. 1.

(3) Dz.U. L 256 z 13.9.1991, s. 51.

(4) Dz.U. L 121 z 15.5.1993, s. 20.

- (22) W odniesieniu do transferów produktów związanych z obronnością przeznaczonych dla sił zbrojnych powinno być publikowane generalne zezwolenie na transfer w celu znacznego zwiększenia bezpieczeństwa dostaw dla wszystkich państw członkowskich, które decydują się na zamawianie takich produktów wewnątrz Wspólnoty.
- (23) W odniesieniu do transferów komponentów przeznaczonych dla certyfikowanych europejskich przedsiębiorstw sektora obronności powinno być publikowane generalne zezwolenie na transfer w celu wspierania współpracy między tymi przedsiębiorstwami oraz ich integracji, w szczególności poprzez ułatwianie optymalizacji łańcucha dostaw i ekonomię skali.
- (24) Państwa członkowskie uczestniczące w programie współpracy międzyrządowej mogą publikować generalne zezwolenie na transfery produktów związanych z obronnością, niezbędne dla realizacji tego programu, na rzecz odbiorców w innych państwach członkowskich uczestniczących w programie. Poprawiłoby to warunki uczestnictwa w programach współpracy międzyrządowej dla przedsiębiorstw mających siedzibę w uczestniczących państwach członkowskich.
- (25) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość publikacji kolejnych generalnych zezwoleń na transfer w przypadku gdy, biorąc pod uwagę odbiorców i rodzaj produktów, zagrożenie praw człowieka, pokoju, bezpieczeństwa i stabilności jest bardzo niskie.
- (26) Jeżeli generalne zezwolenie nie może zostać opublikowane, państwa członkowskie powinny przyznawać globalne zezwolenia poszczególnym przedsiębiorstwom na ich wniosek, z wyjątkiem przypadków określonych w niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie mogą udzielać odnawialnych zezwoleń globalnych.
- (27) Przedsiębiorstwa powinny informować właściwe władze o stosowaniu generalnych zezwoleń w celu ochrony praw człowieka, utrzymania pokoju, bezpieczeństwa i stabilności, jak również w celu zapewnienia przejrzystości w procesie składania sprawozdań dotyczących transferów produktów związanych z obronnością dla zapewnienia demokratycznej kontroli.
- (28) Stopień swobody w określaniu przez państwa członkowskie warunków zezwoleń generalnych, globalnych i indywidualnych na transfer powinien być wystarczająco duży, by umożliwić bieżącą współpracę w ramach istniejących porozumień dotyczących kontroli eksportu. Ponieważ decyzja o wydaniu lub odmowie wydania zezwolenia na eksport należy do zakresu kompetencji każdego państwa członkowskiego i powinna pozostać w tym zakresie, współpraca taka powinna wynikać z dobrowolnie podejmowanej koordynacji polityki eksportowej.
- (29) Aby zrekompensować stopniowe zastępowanie indywidualnej kontroli *ex ante* w państwie członkowskim pochodzenia produktów związanych z obronnością kontrolą *ex post*, należy stworzyć warunki do wzajemnego zaufania poprzez zagwarantowanie, iż produkty związane z obronnością nie są eksportowane do krajów trzecich z naruszeniem ograniczeń eksportu. Zasady tej należy przestrzegać również w przypadku, gdy produkty związane z obronnością są przedmiotem kilku transferów między państwami członkowskimi przed wyeksportowaniem do kraju trzeciego.
- (30) Państwa członkowskie współpracują w ramach wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określającego wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego⁽¹⁾, poprzez wdrażanie wspólnych kryteriów, a także mechanizmy konsultacji i powiadamiania o odmowach, dążąc do większej harmonizacji swoich polityk w zakresie eksportu produktów związanych z obronnością do krajów trzecich. Niniejsza dyrektywa nie powinna utrudniać państwom członkowskim określania warunków udzielania zezwoleń na transfer produktów związanych z obronnością, w tym ewentualnych ograniczeń związanych z eksportem, w szczególności gdy jest to konieczne do celów współpracy w ramach tego wspólnego stanowiska.
- (31) Dostawcy powinni informować odbiorców o wszelkich ograniczeniach związanych z zezwoleniami na transfer w celu budowy zaufania w zdolność odbiorców do przestrzegania tych ograniczeń po dokonaniu transferu, w szczególności w przypadku wniosku o eksport do krajów trzecich.
- (32) Przedsiębiorstwa powinny same decydować, czy korzyści wynikające z możliwości odbioru produktów związanych z obronnością na podstawie generalnych zezwoleń na transfer uzasadniają występowanie z wnioskiem o certyfikację. Transfery w obrębie grupy przedsiębiorstw powinny być objęte generalnymi zezwoleniami na transfer w wypadkach, kiedy przedsiębiorstwa wchodzące w skład grupy są certyfikowane w państwach członkowskich, w których mają siedzibę.
- (33) Niezbędne są wspólne kryteria dotyczące certyfikacji w celu budowy wzajemnego zaufania, w szczególności w zdolność odbiorcy do przestrzegania ograniczeń eksportu dla produktów związanych z obronnością otrzymanych od innego państwa członkowskiego na podstawie zezwolenia na transfer.
- (34) W celu ułatwienia budowy wzajemnego zaufania odbiorcy produktów związanych z obronnością powinni powstrzymać się od eksportu tych produktów, jeżeli zezwolenie na transfer zawiera ograniczenia eksportu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

- (35) W momencie występowania o zezwolenie na eksport do krajów trzecich przedsiębiorstwa powinny poinformować właściwe władze, czy przestrzegały wszelkich ograniczeń eksportu nałożonych na transfer danego produktu związanego z obronnością przez państwo członkowskie, które wydało to zezwolenie na transfer. W tym kontekście należy przypomnieć, że mechanizm konsultacji między państwami członkowskimi przewidziany we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB ma szczególne znaczenie.
- (36) W chwili eksportu do kraju trzeciego produktu związanego z obronnością, otrzymanego od innego państwa członkowskiego na podstawie zezwolenia na transfer, przedsiębiorstwa powinny przedstawić właściwym władzom celnym na zewnętrznej, wspólnej granicy Wspólnoty dowód posiadania zezwolenia na eksport.
- (37) Zawarty w załączniku wykaz produktów związanych z obronnością powinien być uaktualniany w ścisłej zgodności ze Wspólnym wykazem uzbrojenia Unii Europejskiej.
- (38) W celu stopniowej budowy wzajemnego zaufania państwa członkowskie muszą określić skuteczne środki, w tym kary, wystarczające, aby zapewnić stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy, a w szczególności przepisów wymagających przestrzegania przez przedsiębiorstwa wspólnych kryteriów certyfikacji i ograniczeń dalszego użytkowania produktów związanych z obronnością po dokonaniu ich transferu.
- (39) W przypadkach gdy państwo członkowskie pochodzenia ma uzasadnione wątpliwości, czy certyfikowany odbiorca będzie przestrzegać warunku zawartego w generalnym zezwoleniu na transfer lub jeżeli państwo członkowskie udzielające zezwolenia uważa, że polityka publiczna, bezpieczeństwo publiczne lub jego istotne interesy w zakresie bezpieczeństwa mogą zostać naruszone, powinno nie tylko poinformować o tym pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję, ale powinno także mieć możliwość czasowego zawieszenia zezwoleń na transfer wydanych w odniesieniu do takiego przedsiębiorstwa, biorąc pod uwagę swą odpowiedzialność w zakresie ochrony praw człowieka oraz utrzymania pokoju, bezpieczeństwa i stabilności.
- (40) W celu budowy wzajemnego zaufania stosowanie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych przyjętych dla zapewnienia przestrzegania niniejszej dyrektywy powinno zostać odroczone. Pozwoliłoby to, przed zastosowaniem tych przepisów, na ocenę osiągniętego postępu na podstawie sprawozdania przygotowanego przez Komisję, opartego na informacjach przekazanych przez państwa członkowskie dotyczących przedsięwziętych środków.
- (41) Komisja powinna regularnie publikować sprawozdania dotyczące wdrożenia niniejszej dyrektywy, którym mogą towarzyszyć, w miarę potrzeby, wnioski legislacyjne.
- (42) Niniejsza dyrektywa nie wpływa na istnienie lub realizację regionalnych unii między Belgią a Luksemburgiem oraz między Belgią, Luksemburgiem a Niderlandami, przewidzianych w art. 306 Traktatu.
- (43) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie uproszczenie zasad i procedur mających zastosowanie do transferu produktów związanych z obronnością w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego, nie może zostać osiągnięty w stopniu wystarczającym przez państwa członkowskie w związku z rozbieżnościami w obecnych procedurach przyznawania zezwoleń oraz ze względu na transgraniczny charakter transferów i w związku z tym może zostać lepiej osiągnięty na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (44) Środki niezbędne do wdrożenia niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽¹⁾.
- (45) W szczególności należy przyznać Komisji uprawnienia do zmieniania załącznika. Ponieważ środki te mają zasięg ogólny i mają na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, powinny zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, przewidzianą w art. 5a decyzji 1999/468/WE.
- (46) Zgodnie z pkt 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽²⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzania, dla ich własnych celów i w interesie Wspólnoty, własnych tabel, które w możliwie najszerszym zakresie odzwierciedlają korelacje pomiędzy niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji, oraz do podawania ich do wiadomości publicznej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Celem niniejszej dyrektywy jest uproszczenie zasad i procedur mających zastosowanie do transferu produktów związanych z obronnością w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, s. 1.

2. Niniejsza dyrektywa nie narusza swobody decyzji państw członkowskich w zakresie polityki eksportowej produktów związanych z obronnością.

3. Stosowanie niniejszej dyrektywy podlega art. 30 i 296 Traktatu.

4. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na możliwość kontynuowania i dalszego rozwijania przez państwa członkowskie współpracy międzyrządowej przy jednoczesnym przestrzeganiu przepisów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Zakres

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wymienionych w załączniku produktów związanych z obronnością.

Artykuł 3

Definicje

Dla celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „produkt związany z obronnością” oznacza każdy produkt wymieniony w załączniku;
- 2) „transfer” oznacza każde przekazanie lub przepływ produktu związanego z obronnością od dostawcy do odbiorcy w innym państwie członkowskim;
- 3) „dostawca” oznacza osobę prawną lub fizyczną mającą swoją siedzibę we Wspólnocie, która jest prawnie odpowiedzialna za transfer;
- 4) „odbiorca” oznacza osobę prawną lub fizyczną mającą swoją siedzibę we Wspólnocie, która jest prawnie odpowiedzialna za odbiór transferu;
- 5) „zezwolenie na transfer” oznacza zezwolenie krajowego organu państwa członkowskiego udzielone dostawcom na transfery produktów związanych z obronnością do odbiorcy w innym państwie członkowskim;
- 6) „zezwolenie na eksport” oznacza zezwolenie na dostarczenie produktów związanych z obronnością osobie prawnej lub fizycznej w jakimkolwiek kraju trzecim.
- 7) „przewóz przez” oznacza transport produktów związanych z obronnością przez terytorium jednego lub więcej niż jednego państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie pochodzenia i państwo członkowskie, które jest odbiorcą.

ROZDZIAŁ II

ZEZWOLENIA NA TRANSFER

Artykuł 4

Postanowienia ogólne

1. Transfer produktów związanych z obronnością pomiędzy państwami członkowskimi wymaga uprzedniego uzyskania zezwolenia. Żadne dalsze zezwolenia innych państw członkowskich nie są wymagane do przewozu produktów związanych z obronnością przez obszar państw członkowskich lub dla ich wwiezienia na terytorium innych państw członkowskich, gdzie znajduje się odbiorca, bez uszczerbku dla stosowania przepisów niezbędnych ze względów bezpieczeństwa publicznego lub polityki publicznej, jak np. m. in. bezpieczeństwa transportu.

2. Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie mogą w następujących przypadkach zwolnić transfery produktów związanych z obronnością z obowiązku uzyskania wcześniejszego zezwolenia określonego w pierwszym ustępie:

- a) jeżeli dostawca lub odbiorca wchodzi w skład organu rządowego lub sił zbrojnych;
- b) jeżeli dostawy dokonuje Unia Europejska, NATO, MAEA lub inna organizacja międzyrządowa w ramach wykonywania swoich zadań;
- c) jeżeli transfer jest konieczny dla realizacji opartych na współpracy programów zbrojeniowych między państwami członkowskimi;
- d) jeżeli transfer związany jest z pomocą humanitarną w przypadku katastrofy lub stanowi pomoc w nagłym wypadku; lub
- e) jeżeli transfer jest konieczny dla naprawy, konserwacji, ekspozycji lub dokonania pokazu lub w ich następstwie.

3. Na wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy Komisja może zmienić ustęp 2 w celu uwzględnienia przypadków:

- a) kiedy transfer następuje na warunkach, które nie naruszają polityki publicznej lub bezpieczeństwa publicznego;
- b) kiedy obowiązek uzyskania wcześniejszego zezwolenia stał się niewspółmierny z międzynarodowymi zobowiązaniami państw członkowskich w następstwie przyjęcia niniejszej dyrektywy; lub
- c) kiedy jest konieczny dla współpracy międzyrządowej, o której mowa w art. 1 ust. 4.

Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 2.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy, którzy chcą dokonać transferu produktów związanych z obronnością ze swojego terytorium mogli wykorzystywać generalne zezwolenia na transfer lub ubiegać się o globalne lub indywidualne zezwolenia na transfer zgodnie z art. 5, 6 i 7.

5. Państwa członkowskie określają rodzaj zezwolenia w odniesieniu do produktów związanych z obronnością lub określonych kategorii produktów związanych z obronnością zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu oraz art. 5, 6 i 7.

6. Państwa członkowskie określają wszelkie warunki udzielania zezwoleń na transfer, w tym wszelkie ograniczenia eksportu produktów związanych z obronnością do osób prawnych lub fizycznych w krajach trzecich, uwzględniając między innymi wynikające z transferu zagrożenia dla praw człowieka, pokoju, bezpieczeństwa i stabilności. Państwa członkowskie mogą, przestrzegając prawa wspólnotowego, skorzystać z możliwości zwrócenia się o ubezpieczenie ostatecznego przeznaczenia, w tym certyfikaty dla użytkowników końcowych.

7. Państwa członkowskie określają warunki zezwoleń na transfer komponentów na podstawie oceny wrażliwości transferu w oparciu między innymi o następujące kryteria:

- a) charakter komponentów w odniesieniu do produktów, w których mają zostać użyte, oraz w odniesieniu do jakiegokolwiek ostatecznego przeznaczenia gotowych produktów mogącego budzić zastrzeżenia;
- b) znaczenie komponentów w odniesieniu do produktów, w których są użyte.

8. Z wyjątkiem przypadków, w których państwa członkowskie uważają, że transfer komponentów jest wrażliwy, państwa członkowskie powstrzymują się od wprowadzania jakichkolwiek ograniczeń eksportu na komponenty, jeżeli odbiorca przedstawia deklarację zastosowania, w której oświadcza, iż komponenty podlegające temu zezwoleniu na transfer są wbudowane lub mają być wbudowane w określone wytwarzane przez niego produkty i w związku z tym nie mogą jako takie być eksportowane ani podlegać transferowi na późniejszym etapie, chyba że w celu przeprowadzenia konserwacji lub naprawy.

9. Państwa członkowskie mogą w dowolnym momencie cofnąć, zawiesić lub ograniczyć stosowanie wydanych zezwoleń na transfer, dla ochrony swych podstawowych interesów w sferze bezpieczeństwa, ze względów polityki publicznej lub bezpieczeństwa publicznego lub z powodu nie wypełniania warunków dotyczących do zezwolenia.

Artykuł 5

Generalne zezwolenia na transfer

1. Poszczególne państwa członkowskie publikują generalne zezwolenia na transfer bezpośrednio uprawniające dostawców posiadających siedzibę na ich obszarze, którzy spełniają warunki zezwolenia, do dokonywania transferów produktów związanych z obronnością, które mają być wyszczególnione w zezwoleniu, do jednej lub wielu kategorii odbiorców mających siedzibę w innym państwie członkowskim.

2. Bez uszczerbku dla art. 4 ust. 2 generalne zezwolenia na transfer są publikowane przynajmniej w następujących przypadkach:

- a) jeżeli odbiorca wchodzi w skład sił zbrojnych państwa członkowskiego lub instytucji zamawiającej w dziedzinie obronności, dokonującej zakupów na wyłączny użytek sił zbrojnych danego państwa członkowskiego;
- b) jeżeli odbiorca jest przedsiębiorstwem certyfikowanym zgodnie z art. 9;
- c) transfer odbywa się na potrzeby pokazów, ocen i wystaw;
- d) transfer odbywa się na potrzeby konserwacji i naprawy jeżeli odbiorca jest pierwotnym dostawcą produktów związanych z obronnością.

3. Państwa członkowskie uczestniczące w programie współpracy międzyrządowej pomiędzy państwami członkowskimi, dotyczącym opracowywania, produkcji i stosowania jednego lub wielu produktów związanych z obronnością, mogą opublikować generalne zezwolenie na transfery do pozostałych państw członkowskich uczestniczących w tym programie, które są niezbędne w jego realizacji.

4. Przed pierwszym zastosowaniem generalnego zezwolenia na transfer państwa członkowskie mogą określić warunki rejestracji bez uszczerbku dla innych przepisów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 6

Globalne zezwolenia na transfer

1. Państwa członkowskie, na wniosek indywidualnego dostawcy, decydują o udzieleniu mu globalnego zezwolenia na transfer, uprawniającego do przeprowadzenia transferów produktów związanych z obronnością do odbiorców w jednym lub kilku innych państwach członkowskich.

2. Państwa członkowskie określają w każdym globalnym zezwoleniu na transfer produkty lub kategorie produktów związanych z obronnością objętych globalnym zezwoleniem na transfer oraz uprawnionych odbiorców lub kategorię odbiorców.

Globalne zezwolenie na transfer jest przyznawane na okres trzech lat, który może zostać przedłużony przez państwo członkowskie.

Artykuł 7

Indywidualne zezwolenia na transfer

Państwa członkowskie, na wniosek indywidualnego dostawcy, decydują o udzieleniu mu indywidualnego zezwolenia na transfer, umożliwiającego przeprowadzenie jednego transferu konkretnej ilości określonych produktów związanych z obronnością, które mają być przekazane w ramach jednej lub kilku dostaw do jednego odbiorcy w następujących przypadkach:

- a) wniosek o zezwolenie ogranicza się do jednego transferu;

- b) jest to niezbędne dla ochrony podstawowych interesów danego państwa członkowskiego w sferze bezpieczeństwa lub ze względów polityki publicznej;
 - c) jest to niezbędne dla realizacji międzynarodowych zobowiązań państw członkowskich; lub
 - d) państwo członkowskie ma poważne powody, by sądzić, że dostawca nie będzie w stanie zastosować się do warunków koniecznych dla przyznania globalnego pozwolenia.
- f) dowód, że informacja na temat ograniczeń eksportowych związanych z zezwoleniem na transfer została przekazana odbiorcy tych produktów związanych z obronnością.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy przechowywali rejestry określone w ust. 3 przez okres co najmniej równy przewidzianemu w odpowiednich obowiązujących przepisach krajowych odnoszących się do wymogów przechowywania rejestrów przez podmioty gospodarcze w poszczególnych państwach członkowskich, a w każdym razie przez okres nie krótszy niż trzy lata od końca roku kalendarzowego, w którym miał miejsce transfer. Są one okazywane na żądanie właściwym organom państwa członkowskiego, z którego terytorium dostawca dokonał transferu produktów związanych z obronnością.

ROZDZIAŁ III

INFORMOWANIE, CERTYFIKACJA I EKSPORT PO TRANSFERZE

Artykuł 8

Informacje przekazywane przez dostawców

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy produktów związanych z obronnością informowali odbiorców o warunkach zezwolenia na transfer, w tym o ograniczeniach odnoszących się do ostatecznego wykorzystania lub eksportu tych produktów.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy informowali w rozsądnym czasie właściwe organy państwa członkowskiego, z którego terytorium chcą dokonać transferu produktów związanych z obronnością o zamiarze wykorzystania, po raz pierwszy, generalnego zezwolenia na transfer. Państwa członkowskie mogą określić dodatkowe informacje, których można wymagać w odniesieniu do produktów związanych z obronnością, będących przedmiotem transferu na mocy generalnego zezwolenia.

3. Państwa członkowskie zapewniają prowadzenie przez dostawców szczegółowych i kompletnych rejestrów dokonanych transferów, co podlega regularnemu sprawdzaniu, zgodnie z obowiązującymi w poszczególnych państwach członkowskich przepisami, a także określają wymogi w zakresie sprawozdawczości związane z wykorzystywaniem generalnych, globalnych lub indywidualnych zezwoleń na transfer. Rejestry te obejmują dokumenty handlowe zawierające następujące informacje:

- a) opis produktu związanego z obronnością oraz jego oznaczenie zgodnie z załącznikiem;
- b) ilość i wartość produktu związanego z obronnością;
- c) daty transferu;
- d) nazwa i adres dostawcy i odbiorcy;
- e) ostateczne przeznaczenie i końcowy użytkownik danego produktu związanego z obronnością, jeśli dane te są znane; oraz

Artykuł 9

Certyfikacja

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy w celu certyfikacji odbiorców produktów związanych z obronnością posiadających siedzibę na ich odnośnym obszarze, którzy mogą korzystać z zezwoleń z wydanych przez inne państwo członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. b).

2. Certyfikacja określa wiarygodność przedsiębiorstwa odbiorcy w szczególności w odniesieniu do przestrzegania ograniczeń eksportu produktów związanych z obronnością otrzymanych z innego państwa członkowskiego. Wiarygodność przedsiębiorstwa odbiorcy jest oceniana na podstawie zezwolenia na transfer według następujących kryteriów:

- a) potwierdzone doświadczenie w działaniach związanych z obronnością, uwzględniając w szczególności rejestr zgodności z ograniczeniami eksportowymi, wszelkie decyzje sądowe w tej kwestii, zezwolenie na produkcję lub komercjalizację produktów związanych z obronnością oraz zatrudnianie doświadczonej kadry zarządzającej;
- b) działalność przemysłowa w obrębie Wspólnoty dotycząca produktów związanych z obronnością, w szczególności zdolność do integracji systemów i podsystemów;
- c) wyznaczenie pracownika szczebla kierowniczego jako osoby osobiście odpowiedzialnej za transfery i eksport;
- d) pisemne zobowiązanie przedsiębiorstwa, podpisane przez pracownika szczebla kierowniczego określonego w lit. c), do podjęcia wszystkich niezbędnych kroków w celu przestrzegania i egzekwowania wszystkich szczególnych warunków związanych z końcowym zastosowaniem i eksportem wszelkich otrzymanych komponentów i produktów;

- e) pisemne zobowiązanie przedsiębiorstwa, podpisane przez pracownika szczebla kierowniczego określonego w lit. c), do dostarczania właściwym organom, z należytą starannością, szczegółowych informacji w odpowiedzi na pytania i wnioski dotyczące użytkowników końcowych i ostatecznego przeznaczenia wszystkich produktów eksportowanych, będących przedmiotem transferu lub otrzymanych przez przedsiębiorstwo na podstawie zezwolenia na transfer z innego państwa członkowskiego; oraz
- f) opis, kontrasygnowany przez pracownika szczebla kierowniczego określonego w lit. c), wewnętrznego programu zgodności, lub systemu zarządzania transferem lub eksportem realizowanego przez przedsiębiorstwo. Opis zawiera szczegółowe informacje na temat zasobów ludzkich, organizacyjnych i technicznych przydzielonych do zarządzania transferami i eksportem, hierarchii odpowiedzialności w strukturze przedsiębiorstwa, procedur audytu wewnętrznego, podnoszenia świadomości i szkolenia pracowników, zabezpieczeń fizycznych i technicznych, prowadzenia rejestrów oraz możliwości śledzenia transferów i eksportu.
3. Świadectwa zawierają następujące informacje:
- a) właściwy organ, który wystawił świadectwo;
- b) nazwę i adres odbiorcy;
- c) poświadczenie zgodności odbiorcy z kryteriami określonymi w ust. 2; oraz
- d) datę wydania i okres ważności świadectwa.

Okres obowiązywania świadectwa, o którym mowa lit. d), w żadnym przypadku nie przekracza pięciu lat.

4. Świadectwa mogą zawierając dalsze warunki odnoszące się do:
- a) dostarczenia informacji wymaganej do weryfikacji zgodności z kryteriami, o których mowa w ust. 2;
- b) zawieszenia lub cofnięcia świadectwa.
5. Właściwe organy monitorują przynajmniej co trzy lata stosowanie się przez odbiorcę do kryteriów określonych w ust. 2 oraz do warunków związanych ze świadectwami określonymi w ust. 4.
6. Państwa członkowskie uznają wszelkie świadectwa wydane zgodnie z niniejszą dyrektywą w innym państwie członkowskim.
7. Właściwy organ podejmie odpowiednie działania, jeżeli uzna, że posiadacz świadectwa mający siedzibę w danym państwie członkowskim nie spełnia już kryteriów określonych w ust. 2 oraz któregośkolwiek z warunków określonych w ust. 4. Działania takie mogą obejmować cofnięcie świadectwa. Właściwy organ informuje Komisję oraz inne państwa członkowskie o podjętej decyzji.

8. Państwa członkowskie publikują i regularnie uaktualniają wykaz certyfikowanych odbiorców oraz przekazują odpowiednie informacje Komisji, Parlamentowi Europejskiemu oraz innym państwom członkowskim.

Komisja podaje do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej centralny rejestr odbiorców certyfikowanych przez państwa członkowskie.

Artykuł 10

Ograniczenia eksportu

Państwa członkowskie zapewniają, aby odbiorcy produktów związanych z obronnością otrzymanych w oparciu o zezwolenia na transfer wydane przez inne państwa członkowskie, przy ubieganiu się o zezwolenie na ich eksport deklarowali swoim właściwym organom przestrzeganie warunków ograniczeń eksportu wydanych w odniesieniu do produktów, w tym mogących obejmować uzyskanie wymaganej zgody państwa członkowskiego pochodzenia.

ROZDZIAŁ IV

PROCEDURY CELNE I WSPÓŁPRACA ADMINISTRACYJNA

Artykuł 11

Procedury celne

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy dokonywaniu formalności w zakresie eksportu produktów związanych z obronnością w urzędzie celnym odpowiedzialnym za obsługę deklaracji eksportowej eksporter dostarczał dowód, że uzyskał konieczne zezwolenie na eksport.

2. Bez uszczerbku dla przepisów rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. w sprawie stworzenia Wspólnotowego Kodeksu Celnego ⁽¹⁾ państwo członkowskie może także na okres nieprzekraczający 30 dni roboczych zawiesić eksport ze swojego obszaru produktów związanych z obronnością otrzymanych od innego państwa członkowskiego na podstawie zezwolenia na transfer i użytych w innym produkcie związanym z obronnością, lub jeżeli to konieczne, w inny sposób zapobiec opuszczeniu przez nie Wspólnoty z jej terytorium, jeżeli uważa, że:

- a) przy przyznawaniu zezwolenia na eksport nie uwzględniono istotnej informacji; lub
- b) od czasu udzielenia zezwolenia na eksport okoliczności w znaczący sposób uległy zmianie.

3. Państwa członkowskie mogą ustanowić, że formalności celne w zakresie eksportu produktów związanych z obronnością mogą być dokonywane tylko w niektórych urzędach celnych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 302 z 19.10.1992, s. 1.

4. Państwo członkowskie, korzystające z możliwości określonej w ust. 3, informuje Komisję, które urzędy celne zostały upoważnione. Komisja publikuje te informacje w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

Artykuł 12

Wymiana informacji

Działając w porozumieniu z Komisją, państwa członkowskie podejmują wszystkie odpowiednie środki w celu ustanowienia bezpośredniej współpracy i wymiany informacji między ich właściwymi organami krajowymi.

ROZDZIAŁ V

AKTUALIZACJA WYKAZU PRODUKTÓW ZWIĄZANYCH Z OBRONNOŚCIĄ

Artykuł 13

Dostosowanie załącznika

1. Komisja aktualizuje wykaz produktów związanych z obronnością określony w załączniku, tak by ściśle odpowiadał Wspólnemu wykazowi uzbrojenia Unii Europejskiej.
2. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 2.

Artykuł 14

Komitet

1. Komisję wspiera komitet.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem postanowień jej art. 8.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 15

Środki zabezpieczające

1. Jeżeli państwo członkowskie wydające zezwolenie uzna, że istnieje poważne ryzyko nieprzestrzegania warunków generalnego zezwolenia na transfer przez odbiorcę, który uzyskał certyfikat zgodnie z art. 9 w innym państwie członkowskim, lub jeżeli państwo członkowskie wydające zezwolenie uzna, że polityka publiczna, bezpieczeństwo publiczne lub jego istotne interesy w zakresie bezpieczeństwa mogą zostać naruszone, informuje o tym to inne państwo członkowskie, zwracając się o wyjaśnienie sytuacji.
2. W wypadku utrzymywania się wątpliwości, o których mowa w ust. 1, państwo członkowskie wydające zezwolenie może czasowo zawiesić skuteczność wydanych generalnych

zezwoleń na transfer w odniesieniu do takich odbiorców. Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o przyczynach podjęcia środka zabezpieczającego. Państwo członkowskie, które podjęło dany środek zabezpieczający, może podjąć decyzję o jego zniesieniu, jeżeli uzna, że nie jest on już uzasadniony.

Artykuł 16

Sankcje

Państwa członkowskie przyjmują przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów przyjętych w ramach wdrażania niniejszej dyrektywy, szczególnie w przypadku przedstawiania nieprawdziwych lub niepełnych informacji wymaganych na mocy art. 8 ust. 1 lub art. 10 dotyczących przestrzegania ograniczeń eksportu związanych z zezwoleniem na transfer. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu wdrożenia tych przepisów. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Artykuł 17

Przegląd i sprawozdawczość

1. Komisja przedstawi sprawozdanie na temat środków podjętych przez państwa członkowskie w celu transpozycji niniejszej dyrektywy, w szczególności jej art. 9–12 i 15 w terminie do dnia 30 czerwca 2012 r.
2. Komisja dokonuje przeglądu wdrożenia niniejszej dyrektywy i składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania na ten temat w terminie do dnia 30 czerwca 2016 r. Ocenia ona w szczególności, czy i w jakim stopniu osiągnięto cele niniejszej dyrektywy, w odniesieniu do między innymi do funkcjonowania rynku wewnętrznego. W swoim sprawozdaniu Komisja dokonuje przeglądu stosowania art. 9–12 i art. 15 niniejszej dyrektywy oraz dokonuje oceny jej wpływu na rozwój europejskiego rynku wyposażenia obronnego oraz europejskiej bazy przemysłowej i technologicznej w dziedzinie obronności, uwzględniając między innymi sytuację małych i średnich przedsiębiorstw. W razie konieczności do sprawozdania załącza się wnioski legislacyjne.

Artykuł 18

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmą i opublikują w terminie do dnia 30 czerwca 2011 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji teksty tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 30 czerwca 2012 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonania takiego odniesienia ustalany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 19***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 20***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 6 maja 2009 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
J. KOHOUT
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

WYKAZ PRODUKTÓW ZWIĄZANYCH Z OBRONNOŚCIĄ

ML1 **Broń gładkolufowa o kalibrze mniejszym niż 20 mm, inne uzbrojenie i broń automatyczna o kalibrze 12,7 mm (0,50 cala) lub mniejszym oraz wyposażenie i specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, w tym:**

- a. strzelby, karabiny, rewolwery, pistolety, pistolety maszynowe i karabiny maszynowe.

Uwaga Podpunkt ML1.a nie obejmuje kontrolą:

1. Muszkietów, strzelb i karabinów wyprodukowanych przed rokiem 1938;
2. reprodukcji muszkietów, strzelb i karabinów, których oryginały zostały wyprodukowane przed rokiem 1890;
3. rewolwerów, pistoletów i karabinów maszynowych, wyprodukowanych przed rokiem 1890, i ich reprodukcji;

- b. broń gładkolufowa, taka jak:

1. broń gładkolufowa zaprojektowana specjalnie do celów wojskowych;
2. inna broń gładkolufowa, w tym:
 - a. automatyczna;
 - b. półautomatyczna lub powtarzalna (typu pump-action);

- c. broń wykorzystująca amunicję bezłuskową;

- d. tłumiki, specjalne elementy zaczepiane, magazynki, celowniki oraz tłumiki ognia dla uzbrojenia objętego kontrolą przez podpunkty ML1.a, ML1.b lub ML1.c.

Uwaga 1 Pozycja ML1 nie obejmuje kontrolą myśliwskiej i sportowej broni gładkolufowej. Broń tego typu nie może być specjalnie zaprojektowana do celów wojskowych lub umożliwiać prowadzenia ognia w sposób w pełni automatyczny.

Uwaga 2 Pozycja ML1 nie obejmuje kontrolą broni palnej specjalnie zaprojektowanej do strzelania amunicją szkolno-treningową oraz uniemożliwiającej strzelanie jakimkolwiek objętym kontrolą rodzajem amunicji.

Uwaga 3 Pozycja ML1 nie obejmuje kontrolą uzbrojenia wykorzystującego amunicję z bocznym zapłonem oraz uniemożliwiającego prowadzenie ognia w sposób w pełni automatyczny.

Uwaga 4 Podpunkt ML1.d nie obejmuje kontrolą celowników optycznych bez elektronicznej obróbki obrazu, o powiększeniu czterokrotnym lub mniejszym, o ile nie są one specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych.

ML2 **Broń gładkolufowa o kalibrze 20 mm lub większym, inna broń uzbrojenie o kalibrze większym od 12,7 mm (0,50 cala), miotacze oraz wyposażenie i specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, w tym:**

- a. broń strzelecka, haubice, armaty, moździerz, broń przeciwpancerna, wyrzutnie pocisków, wojskowe miotacze ognia, strzelby, działa bezodrzutowe, broń gładkolufowa oraz ich urządzenia redukcyjne.

Uwaga 1 Podpunkt ML2.a obejmuje strumiennice, liczniki, zasobniki i inne specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, stosowane do ciekłych ładunków miotających dla sprzętu objętego kontrolą przez podpunkt ML2.a.

- ML2 a. (ciąg dalszy)
- Uwaga 2 Podpunkt ML2.a nie obejmuje kontrolą:
1. Muszkietów, strzelb i karabinów wyprodukowanych przed rokiem 1938;
 2. Reprodukcyj muszkietów, strzelb i karabinów, których oryginały zostały wyprodukowane przed rokiem 1890;
- b. wojskowe wyrzutnie lub generatory dymu, gazu i materiałów pirotechnicznych;
- Uwaga Podpunkt ML2.b nie obejmuje kontrolą pistoletów sygnałowych;
- c. celowniki.
- ML3 **Amunicja i zapalniki oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, takie jak:**
- a. amunicja dla broni objętej kontrolą przez pozycje ML1, ML2 lub ML12;
- b. zapalniki specjalnie zaprojektowane dla amunicji objętej kontrolą przez podpunkt ML3.a.
- Uwaga 1 Specjalnie zaprojektowane komponenty obejmują:
- a. wyroby z metali lub tworzyw sztucznych, takie jak kowadełka spłonek, płaszcze pocisków, ogniwa naboju, pierścienie wiodące i metalowe elementy amunicji;
 - b. urządzenia zabezpieczające i uzbrajające, zapalniki, czujniki i urządzenia inicjujące;
 - c. Źródła energii o wysokiej jednorazowej mocy wyjściowej;
 - d. łuski spalające się;
 - e. podamunicję, wchodzącą w skład pocisków kasetowych, tj. bomby, miny oraz pociski kierowane w końcowej fazie lotu.
- Uwaga 2 Podpunkt ML3.a nie obejmuje kontrolą amunicji ze zgwiazdkowaną łuską bez pocisku (amunicji ślepej) oraz amunicji szkolno-treningowej z przewierconą łuską.
- Uwaga 3 Podpunkt ML3.a nie obejmuje kontrolą ładunków specjalnie zaprojektowanych w następujących celach:
- a. sygnalizacji;
 - b. odstraszania ptactwa; lub
 - c. zapalania flar gazowych na szybach naftowych.
- ML4 **Bomby, torpedy, rakiety, pociski, inne urządzenia i ładunki wybuchowe oraz związane z nimi wyposażenie i akcesoria, specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych, oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, takie jak:**
- NB: pozycja ML11, uwaga 7.
- a. Bomby, torpedy, granaty, naboje dymne, rakiety, miny, pociski, bomby głębinowe, ładunki, urządzenia i zestawy burzące, urządzenia „pirotechniczne”, ładunki i środki pozoracji (tj. sprzęt symulujący cechy wymienionych środków bojowych).
- Uwaga Podpunkt ML4.a obejmuje:
1. granaty dymne, bomby oświetlające, bomby zapalające oraz urządzenia wybuchowe;
 2. dysze pocisków raketowych oraz głowice powracające do atmosfery ziemskiej;

- ML4 (ciąg dalszy)
- b. sprzęt specjalnie zaprojektowany do obsługi, sterowania, aktywacji, zasilania o jednorazowym działaniu, wystrzeliwania, kładzenia, trałowania, rozładowywania, pozorowania, zagłuszania, detonowania lub wykrywania obiektów objętych kontrolą przez podpunkt ML4.a.

Uwaga Podpunkt ML4.b obejmuje:

1. ruchomy sprzęt do skraplania gazu o wydajności dziennej 1 000 kg lub więcej gazu w postaci płynnej;
2. pływający przewód elektryczny nadający się do trałowania min magnetycznych.

Uwaga techniczna

Urządzenia ręczne, ograniczone projektowo jedynie do wykrywania obiektów metalowych, niebędące w stanie rozróżnić min od innych metalowych obiektów, nie są rozpatrywane jako specjalnie zaprojektowane do wykrywania obiektów objętych kontrolą przez podpunkt ML4.a.

- ML5 **Sprzęt kierowania ogniem oraz związany z nim sprzęt ostrzegania i alarmowania, a także powiązane z nimi systemy oraz sprzęt testowania, strojenia i przeciwdziałania, specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych, a także specjalnie zaprojektowane do nich komponenty i wyposażenie, w tym:**

- a. celowniki, przeliczniki, sprzęt nakierowywania oraz systemy sterowania uzbrojeniem;
- b. systemy wykrywania, oznaczania celów, pomiaru odległości, obserwacji i śledzenia; wyposażenie wykorzystywane do wykrywania, scalania danych, rozpoznawania lub identyfikacji; urządzenia zespajające zespoły czujników;
- c. sprzęt przeciwdziałania, wykorzystywany przeciwko urządzeniom objętym kontrolą przez podpunkty ML5.a lub ML5.b;
- d. sprzęt do strojenia lub testowania w warunkach polowych, specjalnie zaprojektowany dla obiektów objętych kontrolą przez podpunkt ML5.a lub ML5.b.

- ML6 **Pojazdy naziemne i ich komponenty, takie jak:**

NB: pozycja ML11, uwaga 7.

- a. pojazdy naziemne oraz ich komponenty, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych;

Uwaga techniczna

W podpunkcie ML6.a termin pojazdy naziemne obejmuje przyczepy;

- b. pojazdy z napędem na wszystkie koła, zdolne do jazdy terenowej, które zostały wyprodukowane lub wyposażone w materiały zapewniające III lub wyższy poziom ochrony przeciwbalistycznej (zgodnie z NIJ 0108.01, wrzesień 1985, lub porównywalnym standardem krajowym).

NB: Patrz także: podpunkt ML13.a.

Uwaga 1 Podpunkt ML6.a obejmuje:

- a. czołgi i inne uzbrojone pojazdy wojskowe oraz pojazdy wojskowe wyposażone w uchwyty na broń, sprzęt do kładzenia min lub wystrzeliwania amunicji objętej kontrolą przez pozycję ML4;
- b. pojazdy opancerzone;
- c. pojazdy pływające lub zdolne do pokonywania w bród głębokich przeszkód wodnych;

- ML6 Uwaga 1 (ciąg dalszy)
- d. pojazdy ratownicze, holujące, do przewozu amunicji i systemów uzbrojenia oraz związane z nimi sprzęt do manipulowania ładunkami.
- Uwaga 2 Modyfikacja pojazdu naziemnego do celów wojskowych, objęta kontrolą przez podpunkt ML6.a, obejmuje zmiany konstrukcyjne, elektryczne lub mechaniczne, związane z wyposażeniem go w co najmniej jeden z komponentów specjalnie zaprojektowanych do celów wojskowych. Do takich komponentów zalicza się:
- a. okładziny opon ogumienia pneumatycznego, specjalnie zaprojektowane jako kuloodporne, umożliwiające jazdę w przypadku przebicia;
- b. systemy kontroli ciśnienia powietrza w oponach, sterowane z wnętrza poruszającego się pojazdu;
- c. opancerzenie kluczowych elementów pojazdu (np. zbiorników paliwa, kabiny);
- d. specjalne wzmocnienia lub uchwyty do mocowania broni;
- e. zaciemnienie oświetlenia pojazdu.
- Uwaga 3 Pozycja ML6 nie obejmuje kontrolą pojazdów cywilnych oraz ciężarówek zaprojektowanych lub zmodyfikowanych do przewozu pieniędzy lub kosztowności, wyposażonych w osłony pancerne lub przeciwbalistyczne.
- ML7 **Chemiczne lub biologiczne środki trujące, „środki rozpraszania tłumy”, materiały radioaktywne oraz związany z nimi sprzęt, komponenty i materiały, takie jak:**
- a. Środki biologiczne i materiały radioaktywne „przystosowane do użycia podczas działań wojennych” w celu przysporzenia strat wśród ludzi i zwierząt, niszczenia sprzętu, plonów lub środowiska naturalnego;
- b. bojowe środki trujące (BST) obejmujące:
1. bojowe środki paralityczno-drgawkowe:
 - a. O-alkilo (równe lub mniejsze niż C10, włącznie z cykloalkilem) alkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) fluorofosfoniany, takie jak:
 - Sarin (GB); O-izopropylometylofluorofosfonian (CAS 107-44-8); i
 - Soman (GD); O-pinakolinometylofluorofosfonian (CAS 96-64-0);
 - b. O-alkilo (równe lub mniejsze niż C10, włącznie z cykloalkilem) N, N-dialkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) amidocyjanofosforany, takie jak: Tabun (GA):

O-etylo(N, N-dimetylo)amidocyjanofosforan (CAS 77-81-6);
 - c. O-alkilo (H lub równe lub mniejsze niż C10, włącznie z cykloalkilem), S-2-dialkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) aminoetylo alkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) tiofosfoniany oraz odpowiadające im alkilowane lub protonowane sole, takie jak:

VX: O-etylo S-(2-diizopropylaminoetylo) metylotiofosfonian (CAS 50782-69-9);
 2. bojowe środki parzące:
 - a. iperyty siarkowe, takie jak:
 1. Sulfid 2-chloroetylochlorometylowy (CAS 2625-76-5);
 2. Sulfid bis(2-chloroetylowy) (CAS 505-60-2);

- ML7
- b. 2. a. *(ciąg dalszy)*
3. Bis(2-chloroetylotio)metan (CAS 63869-13-6);
 4. 1,2-bis(2-chloroetylotio)etan (CAS 3563-36-8);
 5. 1,3-bis(2-chloroetylotio)-n-propan (CAS 63905-10-2);
 6. 1,4-bis(2-chloroetylotio)-n-butan (CAS 142868-93-7);
 7. 1,5-bis(2-chloroetylotio)-n-pentan (CAS 142868-94-8);
 8. Eter bis(2-chloroetylotiometylowy) (CAS 63918-90-1);
 9. Eter bis(2-chloroetylotioetylowy) (iperyt tlenowy) (CAS 63918-89-8);
- b. luizyty, takie jak:
1. (2-chlorowinylo)dichloroarsyna (CAS 541-25-3);
 2. Tris(2-chlorowinylo)arsyna (CAS 40334-70-1);
 3. Bis(2-chlorowinylo)chloroarsyna (CAS 40334-69-8);
- c. iperyty azotowe, takie jak:
1. HN1: bis(2-chloroetylo)etyloamina (CAS 538-07-8);
 2. HN2: bis(2-chloroetylo)metyloamina (CAS 51-75-2);
 3. HN3: tris(2-chloroetylo)amina (CAS 555-77-1);
3. bojowe środki obezwładniające, takie jak:
- a. 3-chinuklidylo benzylan (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. defolianty, takie jak:
- a. 2-chloro-4-fluorofenoksyoctan butylu (LNF);
- b. kwas 2,4,5-trichlorofenoksyoctowy, zmieszany z kwasem 2,4-dichlorofenoksyoctowym (oranż);
- c. dwuskładnikowe oraz kluczowe prekursory BST, takie jak:
1. difluorki alkilo- (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-) fosfonowe, takie jak:
DF: difluorek metylofosfonowy (CAS 676-99-3);
 2. O-alkilo (H lub równe lub mniejsze niż C10, włącznie z cykloalkilem) O-2-dialkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopropylo-)aminoetylo alkilo (metylo-, etylo-, n-propylo- lub izopro-pylo-) fosfiniany i odpowiadające im alkilowane lub protonowane sole, takie jak:
QL: O-etylo-2-di-izopropyloaminoetylu metylofosfinian (CAS 57856-11-8);
 3. chlorosarin: O-izopropylo metylochlorofosfonian (CAS 1445-76-7);
 4. chlorosoman: O-pinakolino metylochlorofosfonian (CAS 7040-57-5);

ML7 (ciąg dalszy)

d. „Środki rozpraszania tłumu”, chemikalia zawierające składnik czynny, a także ich kombinacje, włączając w to:

1. α-bromobenzenoacetonitryl (cyjanek bromobenzylu) (CA) (CAS 5798-79-8);
2. dinitryl [(2-chlorofenylo)metyleno]propanu, (o-chlorobenzylidenomalanonitryl) (CS) (CAS 2698-41-1);
3. 2-chloro-1-fenyloetanon, chlorek fenylacylu (ω-chloroacetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);
4. Dibenzo-(b,f)-1,4-oksazepina (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-chloro-5,10-dihydrofenarsazyna, (chlorek fenarsazyny), (adamsyt), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-nonanoilomorfolina (MPA) (CAS 5299-64-9).

Uwaga 1 Podpunkt ML7.d nie obejmuje kontrolą „środków rozpraszania tłumu”, pakowanych indywidualnie, przeznaczonych do samoobrony.

Uwaga 2 Podpunkt ML7.d nie obejmuje kontrolą chemikaliów zawierających składnik czynny, a także ich kombinacji, zidentyfikowanych i pakowanych do celów produkcji żywności lub do celów medycznych.

e. sprzęt, specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych, służący do rozprzestrzeniania jakiegokolwiek z niżej wymienionych materiałów oraz specjalnie zaprojektowane do niego komponenty, w tym:

1. materiały lub środki objęte kontrolą przez podpunkt ML7.a, b lub d; lub
2. chemiczne środki bojowe, wytworzone na bazie prekursorów, objętych kontrolą przez podpunkt ML7.c;

f. sprzęt ochronny i odkażający oraz komponenty zaprojektowane i mieszaniny chemiczne opracowane specjalnie do niego, takie jak:

1. sprzęt specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych, służący do ochrony przed materiałami objętymi kontrolą przez podpunkty ML7.a, ML7.b lub ML7.d, oraz komponenty specjalnie do niego zaprojektowane;
2. sprzęt do odkażania obiektów skażonych środkami objętymi kontrolą przez podpunkt ML7.a lub b, specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych oraz komponenty specjalnie do niego zaprojektowane;
3. mieszaniny chemiczne specjalnie opracowane/przystosowane do odkażania obiektów skażonych środkami objętymi kontrolą przez podpunkt ML7.a lub ML7.b.

Uwaga Podpunkt ML7.f1 obejmuje:

- a. instalacje do uzdatniania powietrza, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do pracy w warunkach występowania skażeń jądrowych, biologicznych lub chemicznych;
- b. odzież ochronną.

NB: Dla cywilnych masek przeciwgazowych, wyposażenia ochronnego i odkażającego patrz także pozycja 1A004 w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE;

g. sprzęt specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych, służący do wykrywania lub identyfikacji materiałów objętych kontrolą przez podpunkt ML7.a, ML7.b lub ML7.d oraz specjalnie zaprojektowane do niego komponenty.

Uwaga Podpunkt ML7.g nie obejmuje kontrolą osobistych dozymetrów promieniowania jonizującego.

NB: Patrz także: pozycja 1A004 w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE.

- ML7 (ciąg dalszy)
- h. „Biopolimery” specjalnie zaprojektowane lub przetworzone w celu wykrywania lub identyfikacji BST objętych kontrolą przez podpunkt ML7(b) oraz kultury specyficznych komórek wykorzystywanych do ich produkcji;
- i. „Biokatalizatory” wykorzystywane do odkażania lub rozkładu BST oraz ich systemy biologiczne, takie jak:
1. „Biokatalizatory” specjalnie zaprojektowane do odkażania lub rozkładu BST objętych kontrolą przez podpunkt ML7(b), wynikające z ukierunkowanej selekcji laboratoryjnej lub manipulacji genetycznej systemów biologicznych;
 2. systemy biologiczne, takie jak: „wektory ekspresji”, wirusy lub kultury komórkowe zawierające informację genetyczną specyficzną dla produkcji „biokatalizatorów” objętych kontrolą przez podpunkt ML7(i)1.;

Uwaga 1 Podpunkty ML7.b i ML7.d nie obejmują kontrolą:

- a. chlorocyjanu (CAS 506-77-4). Patrz pozycja 1C450.a5. w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE;
- b. kwasu cyjanowodorowego (CAS 74-90-8);
- c. chloru (CAS 7782-50-5);
- d. chlorku karbonylu (fosgenu) (CAS 75-44-5). Patrz pozycja 1C450.a.4. w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE;
- e. difosgenu (chloromrówczanu trichlorometylu) (CAS 503-38-8);
- f. skreślony;
- g. bromku ksylilu, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h. bromku benzylu (CAS 100-39-0);
- i. jodku benzylu (CAS 620-05-3);
- j. bromoacetonu (CAS 598-31-2);
- k. bromku cyjanu (CAS 506-68-3);
- l. bromometyloetyloketonu (CAS 816-40-0);
- m. chloroacetonu (CAS 78-95-5);
- n. jodooctanu etylu (CAS 623-48-3);
- o. jodoacetonu (CAS 3019-04-3);
- p. chloropikryny (CAS 76-06-2). Patrz: pozycja 1C450.a.7 w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE.

Uwaga 2 Kultury komórkowe i systemy biologiczne wymienione w podpunktach ML7.h oraz ML7.i.2 są szczególnie i nie obejmują kontrolą komórek lub systemów biologicznych wykorzystywanych do celów cywilnych, takich jak rolne, farmaceutyczne, medyczne, weterynaryjne, środowiskowe, gospodarki odpadami lub przemysłu spożywczego.

ML8 „Materiały wysokoenergetyczne” oraz substancje pokrewne, takie jak:

NB: Patrz także: pozycja 1C011 w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE.

Uwagi techniczne

1. Do celów niniejszej pozycji, przez termin mieszanina rozumie się połączenie dwóch lub większej liczby substancji, z których co najmniej jedna została wymieniona w podpunktach pozycji ML8.
2. Każda substancja wymieniona w podpunktach pozycji ML8 podlega kontroli, nawet gdy jest ona wykorzystywana w zastosowaniu innym niż wskazane. Każda substancja wymieniona w podpunktach pozycji ML8 podlega kontroli, nawet gdy jest ona wykorzystywana w zastosowaniu innym niż wskazane (np. TAGN jest w przeważającej mierze używany jako materiał wybuchowy, lecz może być także użyty jako paliwo lub utleniacz).
- a. „Materiały wybuchowe” oraz ich mieszaniny, takie jak:
 1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksan lub 1-tlenek 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazanu) (CAS 97096-78-1);
 2. BNCP (nadchloran cis-bis(5-nitrotetraazolato) tetraaminy kobaltu (III)) (CAS 117412-28-9);
 3. CL-14 (diaminodinitrobenzofuroksan lub 1-tlenek 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazanu) (CAS 117907-74-1);
 4. CL-20 (HNIW lub heksanitroheksaazawurcytan) (CAS 135285-90-4); klatraty CL-20 (patrz także ich „prekursory” w podpunkcie ML8(g)3. i ML8(g)4.);
 5. CP (nadchloran 2-(5-cyjanotetraazolato) pentaaminy kobaltu (III)) (CAS 70247-32-4);
 6. DADE (1,1-diamino-2,2 dinitroetylen, FOX7);
 7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6);
 8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazyna);
 9. DDPO (1-tlenek 2,6-diamino-3,5-dinitropirazyna, PZO) (CAS 194486-77-6);
 10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenyl lub dipikramid) (CAS 17215-44-0);
 11. DNGU (DINGU lub dinitroglukolury) (CAS 55510-04-8);
 12. furazany, takie jak:
 - a. DAAOF (diaminoazoksyfurazan);
 - b. DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
 13. HMX i jego związki pochodne (patrz także ich „prekursory” w podpunkcie ML8(g)5.), takie jak:
 - a. HMX (cyklotetrametylenotetranitroamina, oktahydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazyna, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cyklooktan, oktogen) (CAS 2691-41-0);
 - b. difluoroaminowane analogi HMX;
 - c. K-55(2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo-[3,3,0]-oktano-3, tetranitrosemiglikouryl lub keto-bicyklo HMX) (CAS 130256-72-3);
 14. HNAD (heksanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);
 15. HNS (heksanitrostilben) (CAS 20062-22-0);

- ML8 a. (ciąg dalszy)
16. Imidazole, takie jak:
 - a. BNNII (oktahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo[4,5-d]imidazol);
 - b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
 - e. PTIA (1-pikrylo-2,4,5-trinitroimidazol);
 17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometyleno hydrazyna);
 18. NTO (ONTA lub 3-nitro-1,2,4-triazol-5-on) (CAS 932-64-9);
 19. polinitrokubany o ponad czterech grupach nitrowych;
 20. PYX (2,6-bis(pikrylamino)-3,5-dinitropirydyna) (CAS 38082-89-2); RDX i jego pochodne, takie jak: a;
 21. RDX (cyklotrimetylenotrinitroamina, cyklonit);
 - a. T4, heksahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazyna, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazio-cykloheksan, heksogen) (CAS 121-82-4);
 - b. keto-RDX (K-6 lub 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacykloheksanon (CAS 115029-35-1);
 22. TAGN (azotan triaminoguanidyny) (CAS 4000-16-2);
 23. TATB (triaminotrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (patrz także jego „prekursory” w podpunkcie ML8(g)7.);
 24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroamino) oktahydro-1,5-dinitro-1,5-diazocian);
 25. tetrazole, takie jak:
 - a. NTAT (nitrotriazolo aminotetrazol);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
 26. tetryl (trinitrofenylometylonitroamina) (CAS 479-45-8);
 27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalina) (CAS 135877-16-6) (patrz także jej „prekursory” w podpunkcie ML8(g)6.);
 28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetydyna) (CAS 97645-24-4) (patrz także jej „prekursory” w podpunkcie ML8(g)2.);
 29. TNGU (SORGUYL lub tetranitroglikoluryl) (CAS 55510-03-7);
 30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pirydazyno[4,5-d]pirydazyna) (CAS 229176-04-9);
 31. triazyny takie jak:
 - a. DNAM (2-tleno-4,6-dinitroamino-s-triazyna) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahydro-1,3,5-triazyna) (CAS 130400-13-4);

- ML8
- a. (ciąg dalszy)
32. triazole, takie jak:
- 5-azydo-2-nitrotriazol;
 - ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazyno-1,2,4-triazolo dinitramid) (CAS 1614-08-0);
 - ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
 - BDNTA ([bis-dinitrotriazolo]amina);
 - DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
 - DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
 - NTDNA (2-nitrotriazolo 5-dinitroamina) (CAS 75393-84-9);
 - NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol);
 - PDNT (1-pikrylo-3,5-dinitrotriazol);
 - TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. wszelkie materiały wybuchowe, niewyszczególnione w podpunkcie ML8.a o prędkości detonacji przekraczającej 8 700 m/s, dla największej gęstości, lub o ciśnieniu detonacji przekraczającym 34 GPa (340 kilobarów);
34. inne organiczne materiały wybuchowe niewyszczególnione w podpunkcie ML8.a, wytwarzające ciśnienia detonacji rzędu co najmniej 25 GPa (250 kilobarów), stabilne w temperaturach od 523 K (250 °C) przez okres 5 minut lub dłuższy;
- b. „Materiały miotające”, takie jak:
- każdy, zaliczany w klasyfikacji Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) do klasy 1.1, stały „materiał miotający”, o teoretycznym czasie trwania impulsu właściwego (w warunkach normalnych) ponad 250 sekund dla mieszanek niemetalizowanych lub ponad 270 sekund dla mieszanek aluminiowanych;
 - każdy, zaliczany w klasyfikacji ONZ do klasy 1,3, stały „materiał miotający”, o teoretycznym czasie trwania impulsu właściwego (w warunkach normalnych) ponad 230 sekund dla mieszanek niechlorowcowanych, 250 sekund dla mieszanek niemetalizowanych oraz 266 sekund dla mieszanek metalizowanych;
 - „Materiały miotające” o stałej mocy spalania ponad 1 200 kJ/kg;
 - „materiały miotające”, utrzymujące w stanie ustalonym szybkość spalania liniowego ponad 38 mm/s w warunkach normalnych (mierzone podczas niepowstrzywanego spalania pojedynczej skrętki) ciśnienia 6,89 MPa (68,9 barów) i temperatury 294 K (21 °C);
 - modyfikowane elastomerami dwuskładnikowe (EMCDB) „materiały miotające” o rozciągliwości, podczas działania maksymalnych naprężeń, przekraczającej 5 % w temperaturze 233 K (-40 °C);
 - jakikolwiek „materiały miotające” zawierające substancje wymienione w podpunkcie ML8.a;
- c. „Materiały pirotechniczne”, paliwa, substancje pokrewne oraz ich mieszaniny, w tym:
- paliwa lotnicze o składzie specjalnie opracowanym do celów wojskowych;
 - glinian (wodorek glinu) (CAS 7784-21-6);
 - węglorowodory; dekarborowodory (CAS 17702-41-9); pentaborowodory (CAS 19624-22-7 oraz 18433-84-6) i ich pochodne; hydrazyna i jej pochodne (patrz także:

- ML8 c. (ciąg dalszy)
4. hydrazyna i jej pochodne (patrz także: pochodne utleniających hydrazyn w podpunktach ML8.d.8 oraz d.9), w tym:
 - a. hydrazyna (CAS 302-01-2) w stężeniach przekraczających poziom 70 %;
 - b. monometylohydrazyna (CAS 60-34-4);
 - c. symetryczna dimetylohydrazyna (CAS 540-73-8);
 - d. niesymetryczna dimetylohydrazyna (CAS 57-14-7);
 5. paliwa metaliczne w postaciach cząstek sferycznych, rozpylonych, sferoidalnych, płatków lub proszku, wytworzone z materiału składającego się, co najmniej w 99 %, z dowolnej, niżej wymienionej substancji:
 - a. metale i ich mieszaniny, takie jak:
 1. beryl (CAS 7440-41-7) o średnicy cząstek poniżej 60 µm;
 2. sproszkowane żelazo (CAS 7439-89-6) o średnicy cząstek 3 µm lub mniejszej, otrzymane drogą redukcji tlenku żelaza z wodorem;
 - b. mieszaniny, zawierające dowolny z niżej wymienionych składników:
 1. cyrkon (CAS 7440-67-7), magnez (CAS 7439-95-4) lub ich stopy, o średnicy cząstek poniżej 60 µm;
 2. paliwa borowodorowe (CAS 7440-42-8) lub węglaborowodorowe (CAS 12069-32-8) o czystości rzędu 85 % lub wyższej i średnicy cząstek poniżej 60 µm;
 6. materiały wojskowe zawierające zagęstniki do paliw węglowodorowych specjalnie opracowane do użytku w miotaczach ognia lub amunicji zapalającej, takie jak stearyniany lub palmityniany metali (np. oktal (CAS 637-12-7)) oraz zagęstniki M1, M2 i M3;
 7. nadchlorany, chlorany i chromiany w połączeniu ze sproszkowanym metalem lub innymi komponentami paliw o wysokiej wartości energetycznej;
 8. sferyczny proszek aluminiowy (CAS 7429-90-5) o średnicy cząstek 60 µm lub mniejszej, wytwarzany z materiału o zawartości glinu 99 % lub większej;
 9. podwodorek tytanu (TiHn) o równoważniku stechiometrycznym $n = 0,65-1,68$.
- Uwaga 1 Paliwa lotnicze objęte kontrolą przez podpunkt ML8.c.1 są produktami gotowymi, a nie ich składnikami.
- Uwaga 2 Podpunkt ML8.c.4.a nie obejmuje kontrolą mieszanin hydrazynowych opracowanych w celach ochrony przeciwkorozyjnej.
- Uwaga 3 Środki wybuchowe oraz paliwa zawierające metale i stopy wyszczególnione w podpunkcie ML8.c.5 są objęte kontrolą niezależnie od tego, czy te metale lub stopy są obudowane w glinie, magnezie, cyrkonie lub berylu.
- Uwaga 4 Podpunkt ML8.c.5.b.2 nie obejmuje kontrolą boru i węgla czteroboru wzbogaconego borem-10 (o całkowitej zawartości boru-10 większej lub równej 20 %).
- d. utleniacze oraz ich mieszaniny, w tym:
1. ADN (dinitroamid amonowy lub SR 12) (CAS 140456-78-6);
 2. AP (nadchloran amonowy) (CAS 7790-98-9);

ML8 d. (ciąg dalszy)

3. związki składające się z fluoru i dowolnego z następujących składników:

- a. innych chlorowców;
- b. tlenu; lub
- c. azotu.

Uwaga 1 Podpunkt ML8.d.3 nie obejmuje kontrolą trifluorku chloru. Patrz: pozycja 1C238 w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE.

Uwaga 2 Podpunkt ML8.d.3. nie obejmuje kontrolą trifluorku azotu w jego gazowej postaci.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidyna) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (azotan hydroksyloamonu) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (nadchloran hydroksyloamonu) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hydrazyno nitroform) (CAS 20773-28-8);
8. azotan hydrazyny (CAS 37836-27-4);
9. nadchloran hydrazyny (CAS 27978-54-7);
10. płynne utleniacze składające się lub zawierające inhibitowany dymiący na czerwono kwas azotowy (IRFNA) (CAS 8007-58-7).

Uwaga Podpunkt ML8.d.10 nie obejmuje kontrolą nieinhibitowanego dymiącego kwasu azotowego.

e. spoiwa, plastyfikatory, monomery i polimery, takie jak:

1. AMMO (azydometylometyloksyetan i jego polimery) (CAS 90683-29-7) (patrz także ich „prekursory” w podpunkcie ML8.g.1);
2. BAMO (bis-azydometyloksyetan i jego polimery) (CAS 17607-20-4) (patrz także ich „prekursory” w podpunkcie ML8(g)1.);
3. BDNPA (bis-(2,2-dinitropropylo)acetal) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis-(2,2-dinitropropylo)formal) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butanotriolotriazotan) (CAS 6659-60-5) (patrz także: jego „prekursory” w podpunkcie ML8.g.8);
6. energetyczne monomery, plastyfikatory i polimery zawierające grupy nitrowe, azydowe, azotanowe, nitrazowe lub difluoroaminowe, opracowane specjalnie do celów wojskowych;
7. FAMAO (3-difluoroaminometylo-3-azydometylo oksetan) i jego polimery;
8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetylo)formal) (CAS 17003-79-1);
9. PPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentano-1,5 diolo formal) (CAS 376-90-9);
10. PPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometylo-3-oksaheptano-1,7-diolo formal);
11. GAP (polimer azydku glicydu) (CAS 143178-24-9) i jego pochodne;

- ML8 e. (ciąg dalszy)
12. HTPB (polibutadien zakończony grupą hydroksylową) z funkcjonalnością hydroksylu równą lub większą od 2,2 i mniejszą lub równą 2,4, wartością hydroksylową poniżej 0,77 meq/g, lepkością w 30 °C poniżej 47 puazów (CAS 69102-90-5);
 13. poli(epichlorohydryna), poli(epichlorohydryndiol) oraz triol o niskiej masie cząsteczkowej (poniżej 10 000), zawierające alkoholowe grupy funkcyjne;
 14. NENA-sy (składniki nitratoetylonitroaminy) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 oraz 85954-06-9);
 15. PGN (poli-GLYN, azotan poliglicydyłu lub poli(azotanometyloleńki etylenu)) (CAS 27814-48-8);
 16. poli-NIMMO (poli-azotanometyloleńki etylenu lub poli-NMMA (poli-[3-azotanometyl-3-metyloleńki etylenu])) (CAS 84051-81-0);
 17. polinitroortowęglany;
 18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksy]propan lub triswinyloxypropanowy związek addytywny) (CAS 53159-39-0);
- f. dodatki, takie jak:
1. zasadowy salicylan miedzi (CAS 62320-94-9);
 2. BHEGA (bis-(2-hydroksyetylo)glikolamid) (CAS 17409-41-5);
 3. BNO (tlenek butadienonitrylu) (CAS 9003-18-3);
 4. pochodne ferrocenu, takie jak:
 - a. butacen (CAS 125856-62-4);
 - b. katocen (2,2-bis-etyloferrocenylopropan) (CAS 37206-42-1);
 - c. ferrocenowe kwasy karboksylowe;
 - d. N-butylo-ferrocen (CAS 31904-29-7);
 - e. i inne addytywne pochodne polimerów ferrocenu;
 5. beta rezorcylan ołowiu (CAS 20936-32-7);
 6. cytrynian ołowiu (CAS 14450-60-3);
 7. chelaty ołowiowo-miedziowe beta-rezorcylanu lub salicylanów (CAS 68411-07-4);
 8. maleinian ołowiu (CAS 19136-34-6);
 9. salicylan ołowiu (CAS 15748-73-9);
 10. metacynian ołowiu (CAS 12036-31-6);
 11. MAPO (tlenek tris-1-(2-metyloazyrydynylofosfiny) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (tlenek bis-(2-metyloazyrydynylo)2-(2-hydroksypropanoksy)propyloaminofosfiny); i inne pochodne MAPO;
 12. metyl BAPO (tlenek fosforu bis-(2-metyloazyrydynylo)metylaminy) (CAS 85068-72-0);

- ML8 f. (ciąg dalszy)
13. N-metylo-p-nitroanilina (CAS 100-15-2);
 14. 3-nitroaza-1,5-pentano diizocyjanian (CAS 7406-61-9);
 15. organiczno-metaliczne czynniki sprzęgające, takie jak:
 - a. Neopentylo[diallilo]oksy, tri[dioktylo] fosforanotytanian (CAS 103850-22-2); znany także jako tytan IV, 2,2[bis-2-propenolatometylo, butanolato, tris-(dioktylo) fosforan] (CAS 110438-25-0); lub LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b. tytan IV, [(2-propenolato-1)metylo, n-propanolatometylo] butanolato-1, tris-(dioktylo) pirofosforan; lub KR3538;
 - c. tytan IV, [(2-propenolato-1)metylo, n-propanolatometylo] butanolato-1, tris-(dioktylo) fosforan;
 16. tlenek policyjanodifluoroaminoetyleny;
 17. wielofunkcyjne amidy azyrydyny o rdzeniowych strukturach izoftalowych, trimestycznych (BITA lub trimezamid butylenoiminy), izocyjanorowych lub trimetyloaldypowych oraz 2-metylowych lub 2-etylowych podstawnikach w pierścieniu azyrydynowym;
 18. propylenoimina, 2-metyloazyrydyna (CAS 75-55-8);
 19. bardzo drobny tlenek żelaza (Fe₂O₃) o powierzchni właściwej większej niż 250 m²/g oraz przeciętnej wielkości cząstek 3,0 nm lub mniejszej;
 20. TEPAN (tetraetylenopentaaminoakrylonitryl) (CAS 68412-45-3); cyjanoetylowana poliamina i jej sole;
 21. TEPANOL (tetraetylenopentaaminoakrylonitryloglicydol) (CAS 68412-46-4); cyjanoetylowana poliamina z podstawnikiem glicydolowym i jej sole;
 22. TPB (trifenylobizmut) (CAS 603-33-8);
- g. „Prekursory”, takie jak:

NB: W podpunkcie ML8.g występują odnośniki do objętych kontrolą „materiałów wysokoenergetycznych” wytwarzanych z poniższych substancji.

1. BCMO (bis-chlorometyloksyetan) (CAS 142173-26-0) (patrz także: podpunkty ML8.e.1 oraz e.2);
2. sól dinitroazetyldyno-t-butylu (CAS 125735-38-8) (patrz także: podpunkt ML8.a.28);
3. HBIW (heksabenzylheksaazaizowurcycan) (CAS 124782-15-6) (patrz także: podpunkt ML8.a.4);
4. TAIW (tetraacetylodibenzylheksaazaizowurcycan) (patrz także: podpunkt ML8.a.4);
5. TAT (1,3,5,7-tetraacetylo-1,3,5,7-tetraazacyklooktan) (CAS 41378-98-7) (patrz także: podpunkt ML8.a.13);
6. 1,4,5,8-Tetraazadecalina (CAS 5409-42-7) (patrz także: podpunkt ML8.a.27);
7. 1,3,5-trichlorobenzen (CAS 108-70-3) (patrz także: podpunkt ML8.a.23);
8. 1,2,4-trihydroksybutan (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068-00-6) (patrz także: podpunkt ML8.e.5).

Uwaga 5 Dla ładunków oraz urządzeń wybuchowych patrz: pozycja ML4.

ML8 (ciąg dalszy)

Uwaga 6 Pozycja ML8 nie obejmuje kontrolą następujących substancji, jeżeli nie są one połączone ani zmieszane z „materiałami wysokoenergetycznymi” wymienionymi w podpunkcie ML8.a lub sproszkowanymi metalami w podpunkcie ML8.c:

- a. ikrynian amonu;
- b. zarmy proch;
- c. heksanitrodifenyloamina;
- d. difluoroamina;
- e. nitroskrobia;
- f. azotan potasu;
- g. tetranitronaftalen;
- h. trinitroanizol;
- i. trinitronaftalen;
- j. trinitroksylen;
- k. N-pyrrolidynon; 1-metylo-2-pyrrolidynon;
- l. maleinian dioktylu;
- m. akrylat etyloheksylu;
- n. trietyloaluminium (TEA), trimetyloaluminium (TMA) i inne, piroforyczne alkile metali oraz aryle litu, sodu, magnezu, cynku i boru;
- o. nitroceluloza;
- p. nitrogliceryna (lub azotan glicerolu, trinitrogliceryna) (NG);
- q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT);
- r. diazotan etylenodiaminy (EDDN);
- s. tetraazotan pentaerytrolo (PETN);
- t. azydek ołowiu, normalny i zasadowy styfnińnian ołowiu oraz pierwotne środki wybuchowe lub masy zapłonowe zawierające azydki lub kompleksy azydkowe;
- u. zotan glikolu trietylenowego (TEGDN);
- v. 2,4,6-trinitrozorcyna (kwas styfnińnowy);
- w. mocznik dietylodifenyłu; mocznik dimetylodifenyłu; mocznik metyloetylodifenyłu (centrality);
- x. mocznik N,N-difenyłu (niesymetryczny mocznik difenyłowy);
- y. mocznik metylo-N,N-difenyłu (niesymetryczny difenyłomocznik metylu);
- z. mocznik etylo-N,N-difenyłu (niesymetryczny difenyłomocznik etylu);
- aa. 2-nitrodifenyloamina (2-NDPA);
- bb. 4-nitrodifenyloamina (4-NDPA);
- cc. 2,2-dinitropropanol;
- dd. nitroguanidyna (patrz także pozycja 1C011.d w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE).

ML9 **Wojenne jednostki pływające, specjalny sprzęt morski i wyposażenie oraz komponenty specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych, takie jak:**

NB: pozycja ML11, uwaga 7.

- a. bojowe jednostki pływające i jednostki (nawodne lub podwodne) specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do działań zaczepnych lub obronnych, niezależnie od tego, czy zostały prze-kształcone do celów cywilnych, bez względu na aktualny stan techniczny lub zdolności do działania oraz posiadania systemów przenoszenia broni i opancerzenia, kadłuby oraz części kadłubów dla takich jednostek pływających;
- b. silniki i systemy napędu, takie jak:
 1. silniki wysokoprężne, specjalnie zaprojektowane dla okrętów podwodnych, charakteryzujące się obiema niżej wymienionymi cechami:
 - a. moc 1,12 MW (1 500 KM) lub większa; Soman (GD);
 - b. prędkość obrotowa 700 obr./min lub większa;
 2. silniki elektryczne specjalnie zaprojektowane dla okrętów podwodnych, charakteryzujące się wszystkimi niżej wymienionymi cechami:
 - a. moc ponad 0,75 MW (1 000 KM);
 - b. szybka odwracalność kierunku obrotów;
 - c. chłodzenie cieczą; Soman (GD);
 - d. hermetyczna obudowa w wykonaniu morskim;
 3. niemagnetyczne silniki wysokoprężne specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych o mocy 37,3 kW (50 KM) lub większej oraz o zawartości niemagnetycznej ponad 75 % masy całkowitej;
 4. niezależne od powietrza systemy napędu (AIP) zaprojektowane specjalnie dla okrętów podwodnych;

Uwaga techniczna

„Napęd niezależny od powietrza (AIP)” pozwala, aby w pełni zanurzony okręt podwodny mógł ze swojego systemu napędu korzystać dłużej bez dostępu do tlenu atmosferycznego niż normalnie pozwalałyby na to baterie. Nie obejmuje energii jądrowej;

- c. podwodne urządzenia wykrywające specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych oraz ich sprzęt sterujący;
- d. sieci przeciw okrętom podwodnym i torpedom;
- e. nieużywany;
- f. przepusty kadłubowe i złącza specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych, umożliwiające współdziałanie ze sprzętem znajdującym się na zewnątrz jednostki pływającej;

Uwaga Podpunkt ML9.f obejmuje złącza jedнопrzewodowe, wieloprzewodowe, koncentryczne i falowodowe dla jednostek pływających oraz przepusty kadłubowe dla jednostek pływających, przy czym obydwa te rodzaje urządzeń są zabezpieczone przed przeciekami z zewnątrz i są w stanie utrzymać wymagane parametry na głębokościach przekraczających 100 m; oraz światłowodowe łączniki i optyczne przepusty kadłubowe, specjalnie zaprojektowane do przesyłania wiązki „laserowej” niezależnie od głębokości. Podpunkt ten nie obejmuje przepustów do normalnych wałów napędowych i przepustów kadłubowych do hydrodynamicznych drążków sterowniczych.

- g. łożyska cichobieżne o zawieszeniu gazowym lub magnetycznym, układy regulacji sygnatury aktywnej i wyciszania drgań oraz wyposażenie zawierające te łożyska, specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych.

ML10 **„Statki powietrzne”, „statki powietrzne lżejsze od powietrza”, bezzałogowe statki latające, silniki i sprzęt „statków powietrznych”, pokrewne wyposażenie i komponenty, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych, takie jak:**

NB: pozycja ML11, uwaga 7.

- a. Bojowe „statki powietrzne” oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty;
- b. inne „statki powietrzne” oraz „statki powietrzne lżejsze od powietrza” specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych, wliczając w to wojskowe statki zwiadowcze, szturmowe, szkoleniowe, transportowe i desantowe dla wojsk lub sprzętu wojskowego, wsparcia logistycznego oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty;
- c. bezzałogowe statki latające oraz sprzęt pokrewny, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty:
 1. bezzałogowe statki powietrzne, włącznie ze zdalnie sterowanymi jednostkami latającymi (RPV), autonomicznymi, programowanymi jednostkami latającymi oraz „statkami powietrznymi lżejszymi od powietrza”;
 2. współdziałające z nimi wyrzutnie oraz wyposażenie naziemne;
 3. związany z nimi sprzęt dowodzenia i sterowania;
- d. silniki lotnicze specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych i specjalnie zaprojektowane do nich komponenty;
- e. wyposażenie lotnicze, włącznie ze sprzętem do tankowania w powietrzu, sprzęt specjalnie zaprojektowany do stosowania ze „statkami powietrznymi”, objętymi kontrolą przez podpunkty ML10.a lub ML10.b lub silniki „statków powietrznych”, objęte kontrolą przez podpunkt ML10.d oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty;
- f. urządzenia i wyposażenie do uzupełniania pod ciśnieniem paliwa w powietrzu, sprzęt specjalnie zaprojektowany do ułatwiania operacji na obszarach ograniczonych oraz sprzęt naziemny, zaprojektowany specjalnie dla „statków powietrznych”, objętych kontrolą przez podpunkty ML10.a lub ML10.b oraz do silników „statków powietrznych”, które to silniki objęte są kontrolą przez podpunkt ML10.d;
- g. wojskowe hełmy oraz maski ochronne i specjalnie do nich zaprojektowane komponenty, hermetyczny sprzęt do oddychania oraz skafandry wysokościowe częściowo hermetyzowane do użytku w „statkach powietrznych”, skafandry przeciwgrawitacyjne, przetworniki ciekłego tlenu stosowane w „statkach powietrznych” lub pociskach raketowych, urządzenia do ewakuacji personelu ze „statku powietrznego”;
- h. spadochrony i sprzęt pokrewny, używany do desantu siły żywej, ładunków oraz do wyhamowywania „statków powietrznych” oraz komponenty specjalnie do nich zaprojektowane:
 1. spadochrony do:
 - a. punktowego zrzutu komandosów;
 - b. desantu spadochronowego;
 2. spadochrony do zrzutów towarowych;
 3. paralołnie, spadochrony hamujące, spadochrony dryfujące do stabilizacji i kontroli wysokości spadających obiektów (np. kapsuł odzyskiwalnych, foteli katapultowych, bomb);
 4. spadochrony dryfujące, wykorzystywane przy fotelach katapultowych do otwierania i regulacji działania spadochronów ratowniczych;
 5. spadochrony do odzyskiwania raketowych pocisków kierowanych, bezzałogowych pojazdów latających lub pojazdów kosmicznych;
 6. spadochrony stosowane przy podchodzeniu do lądowania oraz spadochrony wyhamowujące;

- ML10 h. (ciąg dalszy)
7. inne spadochrony wojskowe;
 8. sprzęt specjalnie zaprojektowany do skoków z dużej wysokości (np. kombinezony, hełmy ochronne, systemy oddychania, sprzęt nawigacyjny);
- i. Automatyczne systemy pilotujące dla ładunków zrzucanych na spadochronach; sprzęt specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych dla kontrolowanych skoków spadochronowych z dowolnej wysokości, włącznie z aparatami tlenowymi.

Uwaga 1 Podpunkt ML10.b nie obejmuje kontrolą „statków powietrznych” lub wariantów tych „statków powietrznych” specjalnie zaprojektowanych do celów wojskowych, które:

- a. nie są już konfigurowane do celów wojskowych i nie są wyposażone w sprzęt specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany do celów wojskowych; Soman (GD);
- b. zostały dopuszczone do użytku cywilnego przez władze lotnictwa cywilnego w państwie uczestniczącym w porozumieniu z Wassenaar.

Uwaga 2 Podpunkt ML10.d nie obejmuje kontrolą:

- a. silników lotniczych zaprojektowanych lub zmodyfikowanych do celów wojskowych, które zostały dopuszczone przez władze lotnictwa cywilnego w państwie uczestniczącym w porozumieniu z Wassenaar do użytkowania w „cywilnych statkach powietrznych”, lub specjalnie zaprojektowanych dla nich komponentów;
- b. silników tłokowych lub specjalnie zaprojektowanych do nich komponentów, z wyjątkiem tych specjalnie zaprojektowanych dla bezałogowych statków latających.

Uwaga 3 Przewidziana przez podpunkty ML10.b oraz ML10.d kontrola specjalnie zaprojektowanych komponentów i sprzętu pokrewnego dla niewojskowych „statków powietrznych” lub silników lotniczych zmodyfikowanych do celów wojskowych, ma zastosowanie tylko do tych wojskowych komponentów i sprzętu pokrewnego, które są wymagane w celu modyfikacji do celów wojskowych.

ML11 **Sprzęt elektroniczny, nieobjęty kontrolą w innych punktach wspólnego wykazu uzbrojenia ue, wymieniony poniżej, oraz specjalnie zaprojektowane do niego komponenty:**

- a. sprzęt elektroniczny specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych;

Uwaga Pozycja ML11 obejmuje:

1. sprzęt przeciwdziałania i antyprzeciwdziałania elektronicznego (tj. urządzenia zaprojektowane do wprowadzania obcych lub mylących sygnałów do odbiorników stacji radiolokacyjnych i łączności radiowej lub w inny sposób utrudniające odbiór, działanie lub zmniejszające efektywność odbiorników elektronicznych przeciwnika wraz z urządzeniami przeciwdziałającymi), łącznie z urządzeniami zakłócającymi i przeciwdziałającymi zakłóceniom;
2. lampy generacyjne o zmiennej częstotliwości;
3. systemy elektroniczne lub sprzęt zaprojektowany do obserwacji i monitorowania widma elektromagnetycznego w celach rozpoznania wojskowego lub bezpieczeństwa oraz w celu przeciwdziałania takiemu rozpoznaniu i monitorowaniu;
4. podwodne środki przeciwdziałania, włącznie z zakłócaniem akustycznym i magnetycznym oraz pozorowaniem; urządzenia zaprojektowane do wprowadzania obcych lub mylących sygnałów do odbiorników sonarowych;
5. sprzęt do zabezpieczenia przetwarzania danych, sprzęt do zabezpieczania danych oraz sprzęt do zabezpieczania linii transmisyjnych i sygnalizacyjnych z wykorzystaniem procesu szyfrowania;
6. sprzęt do identyfikacji, rozpoznawania, ładowania kluczy kodowych oraz zarządzania kluczami, sprzęt do produkcji i dystrybucji;

- ML11 a. Uwaga (ciąg dalszy)
7. sprzęt naprowadzania i nawigacji;
 8. cyfrowy sprzęt radiowy do łączności troposferycznej;
 9. demodulatory cyfrowe zaprojektowane specjalnie do celów wywiadu sygnałowego;
- b. sprzęt do zakłócania globalnego nawigacyjnego systemu satelitarnego (GNSS).
- ML12 **Systemy broni opartej na energii kinetycznej dużych prędkości oraz pokrewny sprzęt, oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, takie jak:**
- a. systemy broni opartej na energii kinetycznej, specjalnie zaprojektowane do niszczenia celu lub zmuszenia go do zaprzestania wykonywanej misji;
 - b. specjalnie zaprojektowane obiekty do testowania i oceny, modele testowe, włącznie z instrumentami diagnostycznymi i celami, przeznaczone do dynamicznego testowania pocisków i systemów broni wykorzystujących energię kinetyczną.
- NB: Dla systemów broni wykorzystujących amunicję podkalibrową lub działających na zasadzie wyłącznie chemicznego napędu i stosowanej do nich amunicji patrz pozycje od ML1 do ML4.
- Uwaga 1 Pozycja ML12 obejmuje następujące pozycje, o ile są one specjalnie zaprojektowane do użytkowania w systemach broni opartych na wykorzystaniu energii kinetycznej:
- a. systemy wyrzutni o zdolności przyspieszania mas większych od 0,1 g do prędkości przekraczających 1,6 km/s przy pojedynczym lub seryjnym trybie prowadzenia ognia;
 - b. urządzenia do wytwarzania mocy pierwotnej, osłony elektrycznej, przechowywania energii, przełączania, przetwarzania mocy lub przechowywania i dystrybucji paliwa; oraz elektryczne interfejsy pomiędzy źródłem zasilania, działem i elektrycznymi napędami wieżyczki;
 - c. systemy wykrywania i śledzenia celu, kierowania ogniem oraz oceny wyników zwalczania celu;
 - d. głowice samonaprowadzające, systemy napędu oraz kierowania (przyspieszeń bocznych) dla pocisków.
- Uwaga 2 Pozycja ML12 obejmuje kontrolą systemy wykorzystujące dowolny z niżej wymienionych systemów napędowych:
- a. elektromagnetyczny;
 - b. elektrotermiczny;
 - c. plazmowy;
 - d. lekki gaz; lub
 - e. chemiczny (gdy jest stosowany w połączeniu z dowolnym z wyżej wymienionych systemów).
- ML13 **Sprzęt opancerzony i ochronny, konstrukcje oraz ich komponenty, takie jak:**
- a. płyty opancerzone, takie jak:
 1. wyprodukowane według norm lub wymagań wojskowych; lub
 2. odpowiednie do celów wojskowych;

- ML13 (ciąg dalszy)
- b. konstrukcje z materiałów metalowych lub niemetalowych lub ich kombinacji, specjalnie zaprojektowane do zapewnienia ochrony przeciwbalistycznej dla systemów wojskowych oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty;
 - c. hełmy wyprodukowane według norm lub wymagań wojskowych albo porównywalnych norm krajowych oraz specjalnie zaprojektowane ich komponenty, tj. czerep, podpinka i wkładki wyściełające;
 - d. pancerze osobiste i odzież ochronna, wyprodukowane zgodnie z normami lub wymaganiami wojskowymi albo normami lub wymaganiami równoważnymi oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty;
- Uwaga 1 Podpunkt ML13.b obejmuje materiały specjalnie zaprojektowane do tworzenia wybuchowego opancerzenia reaktywnego lub budowy schronów wojskowych.
- Uwaga 2 Podpunkt ML13.c nie obejmuje kontrolą konwencjonalnych hełmów stalowych niewyposażonych w żadnego typu akcesoria, ani niezmodyfikowanych czy zaprojektowanych do ich zamontowania.
- Uwaga 3 Podpunkty ML13.c oraz d nie obejmują kontrolą hełmów, pancerzy osobistych lub odzieży ochronnej, towarzyszących użytkownikom w celu ich ochrony osobistej.
- Uwaga 4 Spośród hełmów specjalnie zaprojektowanych dla służb saperskich tylko hełmy specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych są objęte kontrolą w ramach pozycji ML13. NB.
- NB 1: pozycja 1A005 w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE. NB.
- NB 2: Co do „materiałów włóknistych lub włókienkowych” używanych do wytwarzania pancerzy osobistych i hełmów — patrz pozycja 1C010 w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE.
- ML14 **Sprzęt specjalistyczny do szkolenia wojskowego lub dla symulacji scenariuszy wojskowych, symulatory specjalnie zaprojektowane do treningu użytkownika jakiegokolwiek uzbrojenia wymienionego w pozycjach ML1 lub ML2 oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty i akcesoria.**
- Uwaga techniczna
- Określenie „specjalistyczny sprzęt dla szkolenia wojskowego” obejmuje wojskowe wersje trenerów działań zaczepnych, szkolenia kontrolerów ruchu lotniczego, trenerzy celów radiolokacyjnych, imitatory celów radiolokacyjnych, urządzenia treningowe dla działonowych, trenerzy zwalczania celów podwodnych, trenerzy lotu (łącznie z wirówkami do szkolenia pilotów lub astronautów), trenerzy do szkolenia obsługi stacji radiolokacyjnych, trenerów lotów wg przyrządów, trenerów do szkolenia nawigatorów, trenerów do szkolenia obsługi wyrzutni raketowych, wyposażenie celów, „statków powietrznych” zdalnie sterowanych, symulatory uzbrojenia, symulatory bezzałogowych „statków powietrznych”, ruchome jednostki szkoleniowe oraz sprzęt treningowy dla wojskowych działań lądowych.
- Uwaga 1 Pozycja ML14 obejmuje generowanie obrazów i interakcyjne systemy środowiskowe dla symulatorów specjalnie zaprojektowanych lub zmodyfikowanych do celów wojskowych.
- Uwaga 2 Pozycja ML14 nie obejmuje kontrolą sprzętu specjalnie zaprojektowanego do treningu użytkownika broni łowieckiej lub sportowej.
- ML15 **Sprzęt do zobrazowywania lub przeciwdziałania, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych, oraz specjalnie zaprojektowane do niego komponenty i akcesoria, w tym:**
- a. urządzenia do rejestracji i obróbki obrazu;
 - b. aparaty fotograficzne i kamery, sprzęt fotograficzny i do obróbki filmów;

- ML15 (ciąg dalszy)
- c. sprzęt wzmacniający obraz;
 - d. sprzęt zobrazowania termicznego lub podczerwonego;
 - e. sprzęt zobrazowania sygnałów pochodzących z czujników radiolokacyjnych;
 - f. sprzęt przeciwdziałania i antyprzeciwdziałania przeciwko sprzętowi wymienionemu w podpunktach od ML15.a do ML15.e.

Uwaga Podpunkt ML15.f obejmuje sprzęt zaprojektowany do ograniczania działania lub zmniejszania skuteczności wojskowych systemów zobrazowywania lub minimalizowania efektów ograniczających.

Uwaga 1 Określenie „specjalnie zaprojektowane komponenty” obejmuje następujące pozycje, gdy są one specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych:

- a. lampy przetwarzające obraz w podczerwieni;
- b. lampy, wzmacniacze obrazu (inne niż pierwszej generacji);
- c. płytki mikrokanalikowe;
- d. lampy do kamer telewizyjnych, pracujące przy niskim poziomie oświetlenia;
- e. matryce detektorowe (włącznie z układami elektronicznych połączeń wewnętrznych i systemami odczytu);
- f. piroelektryczne lampy do kamer telewizyjnych;
- g. systemy chłodzące do systemów zobrazowywania;
- h. elektrycznie zwalniane migawki fotochromowe lub elektrooptyczne, o czasie migawki mniejszym niż 100 μ s, z wyjątkiem migawek stanowiących niezbędny element kamery dużej prędkości;
- i. światłowodowe inwertery obrazu;
- j. złożone fotokatody półprzewodnikowe.

Uwaga 2 Pozycja ML15 nie obejmuje kontrolą „lamp wzmacniaczy obrazu pierwszej generacji” lub sprzętu specjalnie zaprojektowanego do stosowania w nim „lamp wzmacniaczy obrazu pierwszej generacji”.

NB: Dla określenia statusu celowników wykorzystujących „lampy wzmacniaczy obrazu pierwszej generacji” patrz pozycja ML1, ML2 oraz ML5.a.

NB: pozycje 6A002.a.2 oraz 6A002.b w wykazie towarów podwójnego zastosowania UE.

ML16 **Odkuwki, odlewy i inne półfabrykaty, których wykorzystanie w produkcie objętym listą jest możliwe do zidentyfikowania na podstawie składu materiału, geometrii czy funkcji, a które zostały specjalnie zaprojektowane dla któregośkolwiek z produktów objętych kontrolą przez pozycje od ML1 do ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 lub ML19.**

ML17 **Różnorodny sprzęt, materiały i biblioteki oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, w tym:**

- a. niezależne aparaty do nurkowania i pływania pod wodą, takie jak:
 - 1. aparaty działające w obiegu zamkniętym lub częściowo zamkniętym (oddychanie powietrzem regenerowanym) specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych (tj. specjalnie zaprojektowane w celu uzyskania własności antymagnetycznych);

- ML17
- a. *(ciąg dalszy)*
 2. specjalnie zaprojektowane komponenty stosowane przy konwersji aparatu z obiegiem otwartym do celów wojskowych;
 3. artykuły zaprojektowane wyłącznie do wykorzystania z niezależnym aparatem do nurkowania lub pływania pod wodą w celach wojskowych;
 - b. sprzęt budowlany specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych;
 - c. osprzęt, powłoki i techniki maskowania specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;
 - d. połowy sprzęt inżynierski, specjalnie zaprojektowany do wykorzystania w strefie działań bojowych;
 - e. „roboty”, urządzenia do sterowania „robotami” oraz „manipulatory”, posiadające którąkolwiek z niżej wymienionych cech:
 1. specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;
 2. wykorzystujące środki zabezpieczenia przewodów hydraulicznych przed uszkodzeniem spowodowanym czynnikami zewnętrznymi, jak odłamki balistyczne (np. poprzez wykorzystanie przewodów samouszczelniających się) oraz zaprojektowane do użytkowania płynów hydraulicznych o punkcie zapłonu powyżej 839 K (566 °C); lub
 3. specjalnie zaprojektowane lub przystosowane do pracy w warunkach impulsów elektromagnetycznych (EMP);
 - f. biblioteki (parametryczne techniczne bazy danych), specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych dotyczące sprzętu objętego kontrolą przez wspólny wykaz uzbrojenia UE;
 - g. sprzęt do generowania energii jądrowej lub sprzęt napędzający, włącznie z „reaktorami jądrowymi”, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych oraz komponenty do niego specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych;
 - h. sprzęt lub materiał pokryty lub poddany obróbce w celu zamaskowania, specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych, różny od objętego kontrolą przez inne pozycje wspólnego wykazu uzbrojenia UE;
 - i. symulatory specjalnie zaprojektowane dla wojskowych „reaktorów jądrowych”;
 - j. mobilne warsztaty remontowe specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do obsługi sprzętu wojskowego;
 - k. generatory połowe specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych;
 - l. kontenery specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych;
 - m. promy, różne od wymienionych w innych pozycjach wspólnego wykazu uzbrojenia UE, mosty oraz pontony specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;
 - n. modele testowe specjalnie zaprojektowane dla „rozwoju” produktów objętych kontrolą przez pozycje ML4, ML6, ML9 lub ML10;
 - o. sprzęt chroniący przed oddziaływaniem promieniowania laserowego (np. oczy lub czujniki) specjalnie zaprojektowany do celów wojskowych.

Uwagi techniczne

1. Do celów pozycji ML17 określenie „biblioteka” (parametryczna techniczna baza danych) oznacza zbiór informacji technicznych o charakterze wojskowym, którego wykorzystanie może poprawić wyniki osiągane przez wojskowe systemy lub sprzęt.
2. Do celów pozycji ML17 określenie „zmodyfikowany” oznacza jakiegokolwiek strukturalne, elektryczne, mechaniczne lub inne zmiany zapewniające wyrobom cywilnym, posiadającym możliwości przystosowawcze, stanie się równoważnymi do wyrobów specjalnie zaprojektowanych do celów wojskowych.

ML18 **Sprzęt do produkcji wyrobów objętych kontrolą w ramach wspólnego wykazu uzbrojenia ue, taki jak:**

- a. specjalnie zaprojektowany lub zmodyfikowany sprzęt do produkcji wyrobów objętych kontrolą przez wspólny wykaz uzbrojenia UE oraz specjalnie zaprojektowane do niego komponenty;
- b. specjalnie zaprojektowane obiekty do prowadzenia badań środowiskowych oraz specjalnie zaprojektowany do nich sprzęt wykorzystywany do celów certyfikacji, kwalifikacji lub badania produktów objętych kontrolą przez wspólny wykaz uzbrojenia UE.

Uwaga techniczna

Do celów pozycji ML18, termin „produkcja” obejmuje projektowanie, badania, wytwarzanie, testowanie i kontrolę jakości.

Uwaga Podpunkty ML18.a oraz ML18.b obejmują następujący sprzęt:

- a. aparaty nitracyjne o działaniu ciągłym;
- b. aparaty wirówkowe do badań lub sprzęt charakteryzujący się którąkolwiek z wyszczególnionych poniżej cech:
 1. napęd silnikiem lub silnikami o całkowitej mocy znamionowej przekraczającej 298 kW (400 KM);
 2. zdolność do uniesienia ładunku o masie 113 kg lub większej; lub
 3. zdolność do osiągnięcia przyspieszenia wirowego 8 g lub większego przy ładunku o masie 91 kg lub większej;
- c. prasy odwadniające;
- d. prasy śrubowe do wyciskania, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do wyciskania wojskowych środków wybuchowych;
- e. maszyny tnące do przycinania nadwyżki środków miotających;
- f. bębny do oczyszczarek o średnicy 1,85 m i większe, o ładowności powyżej 227 kg produktu;
- g. mieszalniki do stałych środków miotających;
- h. młyny do kruszenia lub mielenia składników wojskowych środków wybuchowych, wykorzystujące energię cieczy;
- i. sprzęt zapewniający jednocześnie sferyczny kształt i jednakową średnicę cząstek sproszkowanego metalu, wyszczególnionego w podpunkcie ML8.c.8;
- j. konwertery prądu konwekcyjnego przeznaczone do konwersji materiałów wyszczególnionych w podpunkcie ML8.c.3.

ML19 **Sytemy broni wiązkowej (DEW), sprzęt pokrewny lub przeciwdziałania, modele testowe oraz specjalnie zaprojektowane do nich komponenty, w tym:**

- a. systemy „laserowe” specjalnie zaprojektowane do niszczenia celu lub zmuszenia go do przerwania wykonywanego zadania;
- b. systemy oparte na zasadzie wiązki cząstek, zdolne do niszczenia celu lub zmuszenia go do przerwania wykonywanego zadania;
- c. systemy dużej mocy, pracujące w paśmie częstotliwości radiowych (RF), zdolne do niszczenia celu lub zmuszenia go do przerwania wykonywanego zadania;

- ML19 (ciąg dalszy)
- d. sprzęt specjalnie zaprojektowany do wykrywania, identyfikacji lub obrony przed systemami objętymi kontrolą przez podpunkty od ML19.a do ML19.c;
 - e. fizyczne modele testowe dla systemów, sprzętu i elementów objętych kontrolą przez niniejszą pozycję;
 - f. systemy „laserowe” fali ciągłej lub impulsowej, zaprojektowane specjalnie w celu całkowitego osłepienia nieuzbrojonego wzroku, tj. nagiego oka lub oka z urządzeniami korygującymi widzenie.

Uwaga 1 Systemy broni wiązkowej objęte kontrolą w pozycji ML19 obejmują systemy, których możliwości opierają się na kontrolowaniu:

- a. „laserów” o mocy fali ciągłej lub impulsów wystarczającej do wywołania zniszczeń podobnych do wywołanych amunicją konwencjonalną;
- b. akceleratorów cząstek, emitujących wiązkę cząstek naładowanych lub neutralnych o niszczącej mocy;
- c. nadajników radiowych o dużej mocy impulsów lub dużej średniej mocy wiązki fal radiowych wytwarzających pole o natężeniu wystarczającym do unieszkodliwienia obwodów elektrycznych odległego celu.

Uwaga 2 Pozycja ML19 obejmuje następujące wyroby w przypadku gdy zostały one specjalnie zaprojektowane dla wykorzystania w systemach broni:

- a. urządzenia do wytwarzania mocy pierwotnej, przechowywania energii, przełączania, przetwarzania mocy lub przechowywania i dystrybucji paliwa;
- b. systemy wykrywania lub śledzenia celu;
- c. systemy oceniające stopień uszkodzenia celu, jego zniszczenia lub przerwania wykonywanego zadania;
- d. urządzenia do kierowania wiązką, propagacją lub celowaniem;
- e. sprzęt do szybkiego odwracania wiązki dla szybkich operacji przy większej liczbie celów;
- f. adaptacyjne koniugatory optyki i fazy;
- g. instalacje doprowadzania prądu dla wiązek ujemnych jonów wodorowych;
- h. komponenty „klasy kosmicznej” akceleratorów;
- i. aparatura do skupiania wiązki ujemnych jonów;
- j. sprzęt do regulacji i odwracania wiązki jonowej wysokiej mocy;
- k. folie „klasy kosmicznej” do neutralizacji wiązek ujemnych izotopów wodoru.

ML20 **Sprzęt kriogeniczny lub „nadprzewodzący” oraz specjalnie zaprojektowane do niego komponenty i akcesoria, takie jak:**

- a. sprzęt specjalnie zaprojektowany lub skonfigurowany do zainstalowania na pojazdach do wojskowych zastosowań lądowych, lotniczych, morskich czy kosmicznych, zdolny do działania w czasie ruchu pojazdu i wytwarzający lub utrzymujący temperatury poniżej 103 K (– 170 °C).

Uwaga Podpunkt ML20.a obejmuje ruchome systemy zawierające lub wykorzystujące akcesoria lub komponenty wyprodukowane z materiałów niemetalicznych lub dielektrycznych, takich jak tworzywa sztuczne czy materiały impregnowane żywicami epoksydowymi;

- ML20 (ciąg dalszy)
- b. elektryczne urządzenia „nadprzewodzące” (maszyny wirnikowe i transformatory) specjalnie zaprojektowane lub skonfigurowane do zainstalowania na pojazdach do wojskowych zastosowań lądowych, lotniczych, morskich czy kosmicznych, zdolne do działania w ruchu.
- Uwaga* Podpunkt ML20.b nie obejmuje kontrolą hybrydowych, jednobiegunowych prądnic prądu stałego, posiadających normalne, jednobiegunowe armatury metalowe, które wirują w polu magnetycznym wytwarzanym przez uzwojenie nadprzewodzące, pod warunkiem że uzwojenie takie jest jedynym nadprzewodzącym elementem prądnicy.
- ML21 **„Oprogramowanie”, takie jak:**
- a. „oprogramowanie” specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane dla „rozwoju”, „produkcji” lub „użytkowania” sprzętu lub materiałów objętych kontrolą przez wspólny wykaz uzbrojenia UE;
- b. „oprogramowanie” specjalne, takie jak:
1. „oprogramowanie” specjalnie zaprojektowane do:
 - a. modelowania, symulacji lub oceny wojskowych systemów uzbrojenia;
 - b. „rozwoju”, monitorowania, obsługi i modernizacji „oprogramowania” wykorzystywanego w wojskowych systemach uzbrojenia;
 - c. modelowania lub symulacji scenariuszy operacji wojskowych;
 - d. zastosowań w dziedzinie dowodzenia, łączności, kierowania i rozpoznania (C3I) lub dowodzenia, łączności, kierowania, informatyki i rozpoznania (C4I);
 2. „oprogramowanie” dla określania efektów działania broni konwencjonalnej, jądrowej, chemicznej lub biologicznej;
 3. „oprogramowanie” nieobjęte kontrolą przez podpunkty ML21.a, b1. ani b2., specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane tak, by sprzęt nieobjęty kontrolą przez wspólny wykaz uzbrojenia UE mógł służyć do zadań wojskowych, do których służy sprzęt wojskowy objęty kontrolą w ramach wspólnego wykazu uzbrojenia UE.
- ML22 **„Technologia”, taka jak:**
- a. „technologia”, inna niż wyszczególniona w podpunkcie ML22.b, „wymagana” do „rozwoju”, „produkcji” lub „użytkowania” wyrobów objętych kontrolą przez wspólny wykaz uzbrojenia Unii Europejskiej;
- b. „technologia”, taka jak:
1. „technologia” „wymagana” do projektowania, montażu komponentów, użytkowania, obsługi i naprawy kompletnych instalacji produkcyjnych do wytwarzania wyrobów objętych przez wspólny wykaz uzbrojenia Unii Europejskiej, nawet wtedy, gdy elementy takich instalacji produkcyjnych nie są objęte kontrolą;
 2. „technologia” „wymagana” do „rozwoju” i „produkcji” broni małokalibrowej, nawet jeżeli jest ona wykorzystywana do produkcji replik zabytkowej broni małokalibrowej;

ML22 b. (ciąg dalszy)

3. „technologia” „wymagana” do „rozwoju”, „produkcji” lub „użytkowania” środków toksykologicznych, sprzętu pokrewnego lub komponentów objętych kontrolą przez podpunkty ML7.a do ML7.g;
4. „technologia” „wymagana” do „rozwoju”, „produkcji” lub „użytkowania” „biopolimerów” lub kultur specyficznych komórek objętych kontrolą przez podpunkt ML7.h;
5. „technologia” „wymagana” wyłącznie do wprowadzania „biokatalizatorów”, objętych kontrolą przez podpunkt ML7.i.1, do wojskowych substancji nośnych lub materiałów.

Uwaga 1 „Technologia” „wymagana” do „rozwoju”, „produkcji” lub „użytkowania” wyrobów objętych kontrolą przez wspólny wykaz uzbrojenia UE pozostaje objęta kontrolą, nawet jeżeli daje się zastosować do produktu nieobjętego kontrolą.

Uwaga 2 Pozycja ML22 nie obejmuje kontrolą następującej „technologii”:

- a. minimalnie potrzebnej do instalacji, użytkowania, utrzymywania (kontroli) oraz naprawy produktów nie objętych kontrolą, lub których eksport został dozwolony;
 - b. będącej „własnością publiczną”, stanowiącej „badania podstawowe” lub minimum informacji potrzebnych do złożenia wniosków patentowych;
 - c. indukcji magnetycznej służącej do ciągłego napędu urządzeń transportu cywilnego.
-